

1959
საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
მინისტრის ბრძანებების და ინსპრაკტიკის
მინისტრის ბრძანებების და ინსპრაკტიკის

ბრძანებების და ინსპრაკტიკის

ბრძანებები СБОРНИК

ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ

Министерства просвещения Грузинской ССР

7

083060

თბილისი—1959

რედაქტორი მ. ბურჟულაძე
კორექტორი ე. აგლაძე

გადაეცა წარმოებას 13/VI—59 წ., ანაწყობის
ზომა 6×10, ქაღალდის ზომა 60×84,
სასტამბო ფორმათა რაოდენობა 4,
სტამბის შეკვ. № 790, ტირაჟი 5000

ს ი ა ს ო

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სტამბა.
თბილისი, უშ. ჩხეიძის ქ. №., 19.
Типография Министерства просвещения Груз. ССР.
Тбилиси, ул. Уш. Чхеидзе, № 19.

ბ ჩ ძ ა ნ ე ბ პ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

№ 455

1959 წლის 9 მაისი

მშობელთა მზრუნველობის გარეშე დარჩენილ ბაგშეთა
მდგომარეობის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ

საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს პრეზი-
დიუმის 1959 წლის 4 მარტის № 65 — 1315 დადგენილების შე-
სასრულებლად

გ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა,
სამხრეთ ოსეთის ა/ო, რაიონებისა და ქალაქის განათლების გან-
ყოფილებათა გამგეებმა:

ა) დროულად გამოავლინონ მშობელთა მზრუნველობის გარე-
შე დარჩენილი ბაგშეები და მოზარდები, რომელიც დღემდე აღ-
რიცხვაზე არ იმყოფებიან და გააფორმონ მათი მეურვეობაზე ან
პატრონატზე გადაცემა;

ბ) პერსონალურად შეამოწმონ პატრონირებული და მეურ-
ვეობაზე მყოფი თითოეული ბავშვის აჯანური პირობები, რეგუ-
ლარულად განიხილონ ბაგშეთა და მოზარდთა პირადი და ქონებ-
რივი უფლებების დაცვის საკითხები, იზრუნონ მათი სწავლისა და
აღზრდისათვის საჭირო ნორმალური პირობების შესაქმნელად;

გ) სისტემატურად აღრიცხონ სკოლის ასაკის ბაგშეები და
უზრუნველყონ მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლებში იმ
მოზარდთა მოწყობა, რომლებმაც სკოლებთან კავშირი გაწყვიტეს;

დ) ერთი თვის ვაღაში წესრიგში მოიყანონ პატრონირე-
ბულთა, მეურვეობასა და გაშეილებაზე მყოფ ბაგშეთა პირადი
საქმეები;

ე) უზრუნველყონ სკოლებში, სკოლა-ინტერნატებსა და ბავშვო სახლებში დისციპლინის განმტკიცება, იღმზრდელულმანის მუშაობის გაუმჯობესება და არ დაუშვან ბავშვთა უზედამხედველულისა და უმეთვალყურეოდ დატოვების შემთხვევები;

ვ) ზუსტად დაიცვან საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ინსტრუქცია—„უდედმამოდ დარჩენილ ბავშვთა პატრონირების, მეურვეობისა და შვილად იყვანის შესახებ“ (საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანებათა და განკარგულებათა 1952 წლის კრებული № 11—12);

2) სკოლის დირექტორებმა სისტემატური მუშაობა ჩაატარონ ოჯახებთან, სადაც იზრდებიან მშობელთა მზრუნველობის გარეშე დარჩენილი ბავშვები—სკოლის მოსწავლეები, მეტი მზრუნველობა გამოიჩინონ უბატრონოდ დარჩენილ ბავშვებზე, დაეგმარონ მათ სწავლაში, რეგულარულად შეამოწმონ მათი ცხოვრების პირობები და გაუწიონ საჭირო პედაგოგიური და მატერიალური დახმარება.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1959 წლის 7 მაისის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი

გ. ნ. ჯიბლაძე

პ რ ე ნ ი ბ ე

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

№ 479

1959 წლის 15 მაისი

ბრონიშვილის სკოლა-ინტერნატში შექმნილი

მდგომარეობის შესახებ

აღვნიშნავ, რომ ბრონიშვილის სკოლა-ინტერნატში მოსწავლეობა კვების საქმეში ადგილი აქვს ღამახინჯებებსა და ღანაშაულებრივ მოქმედებას.

21 აპრილს სამზარეულოში ნაცვლად 29 კგ. ხორცისა აღმოჩნდა და 20 კგ. მზარეულ ჯ. ფხავაძეს სრულიად არ ჰქონდა მიღებული ბრინჯი 12 კგ., ქამფეტი 9²⁸⁰ კგ., მაკარონი 7 კგ., ფაქტურაზე კი მათ მიღებაზე ხელი ჰქონდა მოწერილი. უცნაურად იყო შედგენილი სადილის მენიუ. სადილად გათვალისწინებული იყო ორი წვნიანი კერძის მომზადება.

ქაოტურ მდგომარეობაშია საწყობიდან სამზარეულოზე პროდუქტების გაცემის წარმოების საქმე. ბუხბალტერ ს. ფოჩხეას თებერვლის, მარტისა და აპრილის საბუხბალტრო საქმეებში ჩაკრიული აქვს საწყობიდან სამზარეულოზე გაცემული პროდუქტების ფაქტურები, რომელთაც ხელს არ აწერს ჩაბარებაზე საწყობის გამგე და მიღებაზე მზარეული. ხოლო საწყობის გამგესთან არსებულ ფაქტურებს ხელს არ აწერს ბუხბალტერი. სკოლა-ინტერნატის დირექტორ მ. ინასარიძეს საერთოდ სავალდებულოდ არ მიაჩნია ფაქტურაზე ხელის მოწერა.

სკოლა-ინტერნატში არაა შექმნილი ისეთი პირობები, რომ ბავშვებს მთლიანად ეძლეოდეს მათზე განკუთვნილი პროდუქტები. 21 აპრილს პასუხისმგებელმა მორიგე ალმურდელმა გ. ჯიბლაძემ არ

იცოდა თუ რა პროდუქტები მიიღო მზარეულმა საწყობიდან, მეტა-
მი გ. რობაქიძე, რომელიც შეთავსებით მუშაობს, სისტემურად მოვა-
რა ამოწმებს კერძების ხარისხს, რის გამო ბავშვებს ზოგჯერ მდა-
რე კერძები ეძლევათ.

სამზარეულოში არაა დაცული სანიტარულ-ჰიგიენური პირო-
ბები, სასადილო მაგიდებზე არ არის გადაფარებული სუფრები.

მზარეული ჯ. ფხავაძე, რომელსაც 13 იანვარს ზედმეტად აღ-
მოაჩნდა 6 კგ. კამფეტი, 2,8 კგ. შაქარი, მოხსნილი იქნა დირექტო-
რის ბრძანებით, მაგრამ დღემდე მაინც მუშაობს მზარეულად.

ბუხპალტერი ს. ფოჩხუა ძალზე დაგვიანებით ადგენს ანგარი-
შებს განათლების სამინისტროში.

ცუდად არის ჩატარებული სკოლა-ინტერნატის შენობის რე-
მონტი. მოუხედავად იმისა, რომ კანალიზაციასა და სანიტარული
კვანძების რემონტზე დახარჯულია 76 ათასი მანეთი, სანიტარული
კვანძები გადაცემენტებულია და არ მუშაობს, ამიტომ საწოლ
ოთახებში საშინელი სუნი დგას. გასულ წელს უნდა გარემონტე-
ბულიყო ორივე დამხმარე კორპუსი, გარემონტებულია მხოლოდ
ერთი.

აღსაზრდელებს დახეული ფეხსაცმელი და ტანსაცმელი აც-
ვიათ.

აღმზრდელები ლ. კობახიძე (III კლასი), ლ. მეფარიშვილი
(IV კლასი), ყოველდღიურად არ ატარებენ აღმზრდელობით მუ-
შაობას ჯუფში, სწორად ვერ აწესრიგებენ მოსწავლეთა დამოუკი-
დებელ მუშაობას სასწავლო მეცადინეობისათვის მოსამზადებლად;
არ ატარებენ აღსაზრდელთა მონაწილეობით სხვადასხვაგვარ კლას-
გარეშე ღონისძიებებს, არ სწავლობენ ყოველმხრივ თითოეულ
ბავშვს, ვერ ახორციელებენ იდეურ-აღმზრდელობით მუშაობას;
ბავშვებში არ ნერგავენ კულტურული ქცევის ჩვევებს, რეგულარულ
კავშირში არ არიან სკოლის მასწავლებლებთან და კლასის ხელ-
მძღვანელებთან, არ ესწრებიან გაკვეთილებს. არ ზრდიან ბავშვებ-
ში პირადი სარგებლობის საგნებისადმი მზრუნველობითი დამოკი-
დებულების ჩვევებს.

სკოლა-ინტერნატის დირექციას არავითარი რეაგირება არ
მოუხდენია გაზეთ „ზარია ვოსტოკას“ 1959 წლის 11 აპრილის
ნომერში გამოქვეყნებულ წერილზე („სკოლა-ინტერნატები სანიმუ-
შონი უნდა იყვნენ“), რომელშიც სამართლიანად არის გაკრიტიკე-
ბული ბროჭეულას სკოლა-ინტერნატის ზოგიერთი მუშაკის სუსტი
მუშაობა.

1. სკოლა-ინტერნატის მუშაობისადმი არადამაკმაყოფილება ლი ხელმძღვანელობისათვის ბროჭეულას სკოლა-ინტერნატის დრ-რექტორს მ. ინასარიძეს გამოეცხადოს საყვედლური. მანვე გაატაროს სასწრაფო ღონისძიებანი ამ ბრძანებაში აღნიშნულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად.

2. სკოლა-ინტერნატის ბუხპალტერი ს. ფოჩხუა, რომელმაც თავი ვერ გაართვა მუშაობას, განთავისუფლდეს თანამდებობიდან.

3. სკოლა-ინტერნატის დირექტორმა მ. ინასარიძემ დაუყოვნებლივ გაათავისუფლოს სამუშაოდან მზარეული ჯ. ფხავაძე და საწყობის გამგე ა. სოხაძეს დაადოს მქაცრი აღმინისტრაციული სასჯელი.

4. აღსაზრდელთა შორის აღმზრდელობითი მუშაობის სუსტად დაყენებისათვის აღმზრდელებს ლ. კობახიძეს, ლ. მეფარიშვილს გამოეცხადოთ საყვედლური.

5. სკოლა-ინტერნატის პასუხისმგებელ მორიგე აღმზრდელს ვ. ჯიბლაძეს, თავისი მოვალეობის ზერელედ შესრულებისათვის, მიეთითოს.

6. წყალტუბოს რაიონის განათლების განყოფილებაშ (გამგე მ. თევდორაძე):

ა) სასწავლო წლის ბოლოს შეისწავლოს სკოლა-ინტერნატის მუშაობა და წარმოადგინოს წინადადებანი იმ მუშაკთა სამუშაოდან განთავისუფლების შესახებ, რომლებიც თავს ვერ ართმევენ მუშაობას;

ბ) დირექციასთან ერთად უზრუნველყოს ახალი სასწავლო წლისათვის სკოლა-ინტერნატის სანიმუშოდ მომზადება.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1959 წლის 8 მაისის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე

მ. ბურჟულაძე

ბ ა ქ ე ნ ე ბ ა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადგი

№ 480

1959 წლის 15 მაისი

განისა და სამტრედიის რაიონების განათლების
 განყოფილებებისა და სკოლების მუშაობის შემოწმების
 შედეგების შესახებ

გავეცანი რა განისა და სამტრედიის რაიონების განათლების
 განყოფილებებისა და ამ რაიონების ზოგიერთი სკოლის მუშაობის
 შემოწმების შედეგებს, აღნიშნავ, რომ შემოწმებული სკოლების
 ნაწილს ერთგვარი წარმატებები აქვს მოპოვებული სასწავლო-აღ-
 მზრდელობით მუშაობაში.

მასწავლებელთა დიდი ნაწილი დამაკმაყოფილებლად მუშაობს,
 საფუძვლიანად ემზადება ყოველი გაკვეთილისათვის, საგნის სწავ-
 ლებაში იყენებს თვალსაჩინოებას და აღწევს მოსწავლეთა მაღალ
 წარმატებას.

დამაკმაყოფილებლად მუშაობენ ქართული ენისა და ლიტე-
 რატურის მასწავლებლები — მ. მესხი (ვანის კიროვის სახელობის
 საშუალო სკოლა), შ. ჭუბაძრია (სამტრედიის 1-ლი საშუალო სკო-
 ლა), მ. ბახტაძე (იანეთის საშუალო სკოლა), ქ. კახიანი (ეჭრის
 შეიდწლიანი სკოლა), რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავ-
 ლებლები—ლ. კვანტალიანი (კულაშის საშუალო სკოლა), ნ. ტე-
 შელაშვილი (ზედა ბზეანის საშუალო სკოლა), ა. ლასხიშვილი (ვა-
 ნის კიროვის სახელობის საშუალო სკოლა), ი. ფრანგიშვილი (ია-
 ნეთის საშუალო სკოლა), ც. წიქვაძე, ნ. მიქაძე (ეჭრის შეიდწლია-
 ნი სკოლა); მათემატიკის მასწავლებლები—აკ. მეგრელიშვილი, ნ.
 ნაზაროვა, ე. გულდედავა (სამტრედიის 1-ლი საშუალო სკოლა),
 ფიზიკის მასწავლებლები—ვ. ერისთავი, ა. ვაშაკიძე (სამტრედიის

1-ლი საშუალო სკოლა), ს. მაღლაკელიძე (ვანის კიროვის სახელმ-ბის საშუალო სკოლა), ქიმიის მასწავლებლები — მ. ხარეგიშვილი (ვანის კიროვის სახელმ-ბის საშუალო სკოლა), თ. ახობაძე (სამ-ტრედიის 1-ლი საშუალო სკოლა), თ. რუხაძე (იანეთის საშუალო სკოლა), ბიოლოგიის მასწავლებლები — თ. ხავალია, ტ. საღრიშვილი (სამტრედიის 1-ლი საშუალო სკოლა), ე. კოხრეიძე (იანეთის საშუალო სკოლა) და მ. ქუთათელაძე (ზედა ბზვანის საშუალო სკოლა).

უნდა აღინიშნოს, რომ სამტრედიის რაიონის იანეთის, კულაშის საშუალო, ეჭრის და მელაურის შვიდწლიან სკოლებში კარგად არის მოწყობილი სასწავლო-საცდელი მიწის ნაკვეთები. მოსწავლეები ატარებენ პრაქტიკულ მუშაობას, აუნებენ ცდებსა და დაკვირვებებს. კულაშის საშუალო სკოლამ მიმდინარე სასწავლო წელს ერთ ჰექტარ ფართობზე გააშენა ხეხილის ბალი თავისი ქარსაცავით.

ცხოვრებასთან სკოლის კავშირის განმტკიცებისა და საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომაში მოსწავლეთა ჩაბმის მიზნით სამტრედიის 1-ლი, იანეთის, ვანის კიროვის სახელმ-ბის საშუალო სკოლებმა აქტიური მონაწილეობა მიიღეს სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოებში. სამტრედიის 1-ლი საშუალო სკოლის მოსწავლეებმა გამოიმუშავეს 3236, იანეთისა — 880 შრომა დღე, ვანის კიროვის სახელმ-ბის საშუალო სკოლის მოსწავლეებმა სიმინდის მოსავალი აიღეს 100 ჰა-ზე, დაამზადეს 300 ტ სილოსი და უვლიან რაიონის ცენტრში გაშენებულ 3 ჰა დეკორატულ ბალს. ასეთივე ნაყოფიერ მუშაობას ატარებენ კულაშის საშუალო და ეჭრის შვიდწლიანი სკოლები.

სამტრედიის 1-ლმა საშუალო სკოლამ აბრეშუმის მურის გამოკვების საქმეში აღებული ვალდებულების შესრულების მიზნით დააკომპლექტა რგოლები, აღრიცხა საკვები თუთა, დარგო 3000 ძირი თუთის ნერგი, დაამზადა ლასტები და შეარჩია ბინები.

მნიშვნელოვანი წარმატებებია მოპოვებული პოლიტექნიკური სწავლების გაუმჯობესების საქმეში. სამტრედიის 1-ლ საშუალო სკოლაში (დირექტორი დ. გახოვაძე, მასწავლებელი გ. კოპალეიშვილი) სასწავლო სახელოსნოებისათვის აგებულია ცალკე შენობა, რომელშიც მოწყობილია საზეინკლო, სადურგლო და მეოჯახეობის (ჭრა-კერვა) სახელოსნოები. იანეთის საშუალო სკოლას სახელოსნოებისათვის მიშენდა ორი ოთახი, ეჭრისა და მელაურის შვიდწლიან სკოლებში აშენდა თითო ოთახიანი შენობები სახელოსნოების მიზნით.

ბისათვის. აღნიშნულ სახელოსნოებში მოსწავლეთა შეირ დამზადებულია სკამები, ტანსაცმლის საკიდები და წარმოებს სასკოლო ინ-
ვენტარის მიმდინარე შეკეთება. ასევე კარგად არის მოსწავლების მიმდინარე შეკეთება. ასევე კარგად არის მოსწავლების სახელობისა და შუამთის საშუალო სკოლებში.

იანეთისა და შუამთის საშუალო სკოლებში კარგად არის მო-
წყობილი მანქანათმცოდნეობის კაბინეტები. იანეთის საშუალო სკო-
ლამ მოამზადა მოსწავლეები ტრაქტორისტებად. რომლებიც ამეა-
მად კოლმეურნეობაში მუშაობენ.

მიუხედავად ერთგვარი მიღწევებისა, შემოწმებული სკოლების
სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობაში აღვილი იქვს სერიოზულ
ნაკლოვანებებს. მასწავლებელთა ერთი ნაწილი ჯერ კიდევ პასუხის-
მგებლობის ღრმა გრძნობით არ ასრულებს თავის მოვალეობას, არ
ცდილობს აიმაღლოს კვალიფიკაცია, ნაკლებად იყენებს სწავლება-
ში თვალსაჩინოებას და არ ეხმარება ჩამორჩენილებს.

დაბალ დონეზეა დაყენებული ქართული ენისა და ლიტერა-
ტურის სწავლება ვანის რაიონის ისრითის (მასწავლებელი ა. სურ-
გულაძე), შუამთის (მასწავლებლები შ. გოგაძე და გ. ბახტაძე),
სამტრედიის რაიონის იანეთის (მასწავლებელი მ. გვარამაძე) და
კულაშის (მასწავლებელი ლ. მელქაძე) საშუალო სკოლების X კლა-
სებში. მოსწავლეებში არ არის გამომუშავებული ტექსტზე მუშაო-
ბის, ზეპირი და წერითი მეტყველების ჩვევები, არ იციან ლიტე-
რატურის თეორიიდან პროგრამით გათვალისწინებული საკითხები.
კულაშის (მასწავლებელი თ. კაპანაძე), ვანის კიროვის სახელობის
(მასწავლებელი ნ. გიორგაძე) საშუალო და ეჭრის (მასწავლებელი
შ. რევიშვილი) შეიდწლიანი სკოლების VI—VII კლასების მოსწავ-
ლეებს უაზროდ აქვთ გაზეპირებული გრამატიკული წესები, რის
გამოც დამოუკიდებლად ვერ არჩევენ წინადაღებებს, მასწავლებ-
ლები ა. აბრამიძე, თ. კორძაძე, დ. აბრამიძე (ვანის კიროვის სა-
ხელობის საშუალო სკოლა), ი. მალლაკელიძე (ისრითის საშუალო
სკოლა), ს. ს. მინაშვილი (შუამთის საშუალო სკოლა) და რ. ზამ-
თარაძე (კულაშის საშუალო სკოლა) მოსწავლეთა საკონტროლო
წერით ნამუშევრებს გულდასმით არ ასწორებენ, არ იცავენ წერის
სახეებს და ლიბერალურად აფასებენ მოსწავლეთა ნაშრომებს.

მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებებით ხასიათდება რუსული ენისა
და ლიტერატურის სწავლება ვანისა და სამტრედიის რაიონების
სკოლებში. ბევრი მასწავლებელი ვერ უზრუნველყოფს ამ საგნის
სწავლების სათანადო სამაღლეზე დაყენებას, ვერ აძლევს მოსწავ-

ლებს პროგრამით გათვალისწინებულ ცოდნა-ჩვევებს. მასშავლებ-
ლები სათანადო ყურადღებას არ აქცევენ მოსწავლეთა ლექსიკური განვითარება
გარაგის გამდიდრების საქმეს. მოსწავლეთა ზეპირი და წერითი
შეტყველების შეფასებაში იჩენენ ლიბერალიზმს.

მასშავლებლები ვ. ძაგნიძე (ვანის კიროვის სახელობის საშუ-
ალო სკოლა), მ. დვალიშვილი (ისრითის საშუალო სკოლა) და ვ.
კახაძე (იანეთის საშუალო სკოლა) სუსტად ფლობენ რუსულ ენას,
ზეპირ და წერით მეტყველებაში უშვებენ შეცდომებს, შეცდომით
ასწორებენ მოსწავლეთა წერით ნამუშევრებს. ვანის რაიონის შუა-
მთის (მასშავლებელი ნ. ტაბიძე), ვანის კიროვის სახელობის (მას-
შავლებლები ლ. გიორგაძე, ე. მაჭავარიანი) საშუალო სკოლების VII—X
კლასების მოსწავლეებს უჭირთ შესწავლილი ლიტერატუ-
რული ტექსტის შინაარსის დალაგებულად და სწორი რუსული
ენით გადმოცემა და დასმულ კითხვებზე პასუხის გაცემა. შუამთის
საშუალო სკოლის X კლასის ვერცერთმა მოსწავლემ ვერ შესძლო
განვლილი ტექსტიდან კარნახის დამაქმაყოფილებლად დაწერა. მას-
შავლებლები ვ. ჩხაიძე (ზედა ბზეანის საშუალო სკოლა) და გ. სა-
ნებლიძე (ისრითის საშუალო სკოლა) გულდასმით არ ასწორებენ
მოსწავლეთა წერით ნამუშევრებს.

არადამატაყოფილებელია მოსწავლეთა მომზადების დონე მა-
თებატიკაში ვანის რაიონის ზედა ბზეანის (მასშავლებელი გ. საღ-
რიშვილი), შუამთის (მასშავლებელი კ. გუმბერიძე), ისრითის (მას-
შავლებელი გ. მალლაკელიძე), სამტრედიის რაიონის იანეთის (მას-
შავლებელი ვ. ლექვევიშვილი) საშუალო სკოლების VII—X კლასებ-
ში და ამავე რაიონის ეჭრის შვიდწლიანი (მასშავლებელი დ. ტა-
ბიძე) სკოლის VI კლასში. მოსწავლეებს არ შესწევთ მაგალითებისა
და ამოცანების დამოუკიდებლად ამოხსნის უნარი. აღნიშნული
მასშავლებლები არ ცდილობენ დანერგონ მოსწავლეებში ზეპირი
ანგარიშის ჩვევები; გრომეტრიის სწავლებისას არ უთმობენ სათა-
ნადო დაგილს თვალსაჩინოებას, ნაკლებად ავარჯიშებენ მოსწავ-
ლეებს პრაქტიკული ხასიათის ამოცანებზე. ზედა ბზეანის საშუალო
სკოლის მასშავლებელი გ. საღრიშვილი უპასუხისმგებლოდ ასწო-
რებს მოსწავლეთა საკონტროლო წერით ნამუშევრებს და ლიბერა-
ლურად აფასებს მათ. ეჭრის შვიდწლიანი სკოლის მასშავლებელი
დ. ტაბიძე სწავლებისას გიმართის ლექციურ მეთოდს, მოსწავლე-
ებს კონსპექტებს აწერინებს, რის შედეგად ხმირია მოსწავლეთა
რეეულებში გაუმართავი და არაზუსტი განმარტებები.

სათანადო სიმაღლეზე არ არის დაყენებული ფიზიკის სწავ-

ლება სამტრედიის რაიონის კულატისა (მასწავლებელი მ. ტრიაშვილი) და ვანის რაიონის შუამთის (მასწავლებელი მ. ბრეგვაძე) შუალო სკოლების X კლასებში. მოსწავლეებს არ შესწევთ ფიზიკა-ში მიღებული ცოდნის პრაქტიკულად გამოყენების უნარი, არ იციან გამოსახულების აგება ლინზაში, ბრტყელ და სფერულ სარკეზი, წარმოდგენა არ აქვთ მათ გამოყენებაზე ტექნიკაში. აღნიშნული მასწავლებლები ვერ ფლობენ ფიზიკის ექსპერიმენტის ტექნიკას, გაევეთილებს მოუმშადებლად ატარებენ; არ ზრუნავენ აიმაღლონ კვალიფიკაცია, არ სარგებლობენ დამხმარე და მეთოდური ლიტერატურით.

შემოწმებულ სკოლებში ელექტროტექნიკის პრაქტიკულები-ტარდება ფიზიკის კაბინეტებში არსებული ხელსაწყო-იარაღების გამოყენებით, რაც მინიმალურად ვერ აქმაყოფილებს მოთხოვნილებას. არ არის შეძენილი დამხმარე ხელსაწყოები და მასალა პრაქტიკული მუშაობისათვის, რის შედეგად არ ტარდება პრაქტიკული მეცანიკობა მანქანათმცოდნეობასა და ელექტროტექნიკაში. ხშირ შემთხვევაში საგნის სწავლება თეორიული ხასიათისაა და ვერ პასუხობს პროგრამით გათვალისწინებულ მოთხოვნას.

არადამაკმაყოფილებლად ისწავლება ქიმია ვანის რაიონის შუამთის საშუალო სკოლის VII—VIII კლასებში (მასწავლებელი რ. დადუნაშვილი). VIII კლასის მოსწავლეებმა არ იციან ვალენტობა, წონის მარადისობის კანონი, ვერ წერენ ქიმიურ ფორმულებს და სხვ. მასწავლებელი რ. დადუნაშვილი არ ატარებს პრაქტიკულ და ლაბორატორიულ სამუშაოებს, რის გამოც მოსწავლეებს არა აქვთ პრაქტიკული ჩვევები. ისრითის საშუალო სკოლის ქიმიის კაბინეტი მოუწყობელია. მასწავლებელი გ. ერემეიშვილი არ ზრუნავს კაბინეტის შევსებაზე და საგნის სწავლება სკოლაში ზეპირსიტყვიერად მიმდინარეობს.

ჯერ კიდევ დაბალ დონეზეა დაყენებული ბიოლოგიის სწავლება სამტრედიის რაიონის კულატის (მასწავლებელი ნ. ჯვარშვილი) საშუალო სკოლის VI—VII კლასებში. VI კლასის მოსწავლეებმა სუსტად იციან გვიმრის გამრავლება, წყალმცენარეები და მათი მნიშვნელობა, ხოლო VII კლასის მოსწავლეებმა — თევზების სასიცოცხლო ფუნქციები, შეგუება წყლის გარემოში ცხოვრების პირობებთან და მრავალსახეობა. ვანის რაიონის შუამთის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის კაბინეტი, ლარიბაი. ზასწავლებლები ნ. გუმბერია და ე. ნაფეტვარიძე არ ზრუნავენ კაბინეტის შევსებისათვის. ბიოლოგიის სწავლება თლალსაჩინოების გარეშე მიმდინა-

რეობს. აღნიშნული სკოლის V—VII კლასებში სასკოლო მიწის კვეთზე პრაქტიკული მეცაღინეობის ნაცვლად ბოტანიკისა და ლოგიკის საკითხები ისწავლებოდა, ხოლო ზედა ბზვანის საშუალო სკოლის VIII კლასში სრულებით არ ისწავლება სოფლის მეურნეობის პრაქტიკულიდან მემცნარეობა.

არადამაქმაყოფილებლად არის დაყენებული ქართული და რუსული ენებისა და ლიტერატურის და ბიოლოგის მასწავლებელთა საგნობრივ მეთოდური კომისიების მუშაობა ვანის რაიონის ისრითის, შუამთის, ზედა ბზვანის, სამტრედიის რაიონის იანეთის საშუალო და ეჭრის შვიდწლიან სკოლებში. ეს კომისიები ხელს არ უწყობენ საგნის სწავლების მაღალ დონეზე დაყენების საქმეს, სამუშაო გეგმებში შეტანილი საკითხები ზოგადია და განხილული მოსსენებები ქმედით დახმარებას ვერ უწევს მასწავლებლებს.

ერთგვარი ნაკლოვანებებით ხასიათდება პედაგოგიური საბჭოს მუშაობა. ვანის რაიონის შუამთის, სამტრედიის რაიონის იანეთის, კულაშის, სამტრედიის 1-ლ საშუალო და ეჭრის შვიდწლიან სკოლებს არა იქვთ პედაგოგიური საბჭოს სამუშაო გეგმები. პედაგოგიურ საბჭოზე მიღებული დადგენილებები ზოგადია, არ ახდენენ მიღებულ დადგენილებათა შესრულების შემოწმებას.

ვანის რაიონის ზედა ბზვანის, ისრითის საშუალო და სამტრედიის რაიონის ეჭრის შვიდწლიანი სკოლების წლიურ სამუშაო გეგმებში არ არის გათვალისწინებული სასწავლო წლის დასრულების, კლასიდან კლასში მოსწავლეთა გადაყვანისა და გამოცდების ორგანიზაციის საკითხები.

რიგ სკოლაში კლასის ხელმძღვანელთა სამუშაო გეგმებში შეტანილი საკითხები ზოგადია და არ გამოხატავს კონკრეტულად კლასისათვის გათვალისწინებულ სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შინაარს.

არადამაქმაყოფილებლად არის დაყენებული მოსწავლეთა წრეობრივი მუშაობა. ნორჩ ნატურალისტთა წრეების არსებობა ზოგიერთ სკოლაში ფორმალურ ხასიათს ატარებს. წრის ხელმძღვანელები ნაკლებად ზრუნავენ კაბინეტების ჰერბარიუმებით, სველი პრეპარატებით და ფიტულებით შევსებაზე. ვანის რაიონის შუამთის საშუალო სკოლაში ნორჩ ნატურალისტთა წრე სრულიად არ მუშაობს, ამავე რაიონის ისრითის საშუალო სკოლაში არ არის ჩამოყალიბებული ქიმიის წრე. სკოლების უმრავლესობას არ შეუდგენია სასწავლო ექსკურსიების სამუშაო გეგმები. ექსკურსიები იშვიათად ტარდება.

ვანის რაიონის ზედა ბზვანის, სამტრედიის რაიონის იანების სამტრედიის 1-ლი საშუალო და ეწრის შეიდწლიანი სკოლების ბიბლიოთეკები შეუფერებელ ოთახებშია წოთავსებული და ჭიგნა-ზი ფონდი დაუმუშავებელია.

ჯერ კიდევ აღვილი აქვს სკოლებიდან მოსწავლეთა განთხე-ვის შემთხვევებს: სამტრედიის რაიონის კულაშის საშუალო სკო-ლას ჩამ აშორდა 6, ეწრის შეიდწლიან სკოლას 2, ვანის რაიონის ზედა ბზვანის საშუალო სკოლას 4, ისრითის საშუალო სკოლას 3, შუამთის საშუალო სკოლას 2 და ვანის კიროვის სახელობის სა-შუალო სკოლას 2 მოსწავლე.

სათანადო სიმღლეზე არ დგის მასწავლებელთა მუშაობისად-ნი შინასასკოლო ხელმძღვანელობა და კონტროლი. დირექტორე-ბისა და სასწავლო ნაწილის გამგეების მიერ მოსმენილი გაკვეთი-ლების ანალიზი ზოგადია. მიცემული მითითებები არ არის მეცნი-ერულად და პედაგოგიურად გამართული. ზედა ბზვანის საშუალო სკოლის დირექტორს მოსმენილი აქვს 30, სასწავლო ნაწილის გამ-გეს 58. შუამთის საშუალო სკოლის დირექტორს 66, სასწავლო ნაწილის გამგეს—82 გაკვეთილი.

სათანადო ყურადღება არ ექცევა გაკვეთილების ცხრილის შედგენის საქმეს. ვანის რაიონის შუამთის, ისრითის და სამტრე-დიის რაიონის იანეთის საშუალო სკოლებში ადგილი აქვს მათემა-ტიკაში, ქართულ ლიტერატურასა და რუსულ ლიტერატურაში სა-ათების დაწყვილების შემთხვევებს. ძნელად ასათვისებელი საგნები ხშირ შემთხვევაში ერთ დღეს არის გათვალისწინებული. ვანის რა-იონის ზედა ბზვანის საშუალო და სამტრედიის რაიონის ეწრის შეიდწლიან სკოლებში V—VII კლასებში პრაქტიკული მეცადინეო-ბის საათები არ არის დაწყვილებული.

ყურადღება არ ექცევა საკლასო ურნალების წარმოების საქ-მეს. მიმდინარე შეფასების ნიშნები ყოველთვის არ შეაქვთ უურ-ნალში.

ზედა ბზვანის საშუალო სკოლაში (დირექტორი ი. ნოსელი-ძე, სასწავლო ნაწილის გამგე ს. ძაგნიძე) მოსწავლეთა ყოფაქცე-ვისა და აკადემიური წარმატების უურნალებში არ არის შეტანილი სამემოდგომო გამოცდების შედეგები და პედაგოგიური საბჭოს დადგენილება. შეუძლებელი შეიქმნა იმის დადგენა თუ რამდენამ მოსწავლემ ჩააბარა საშემოდგომო გამოცდა 19 მოსწავლიდან, რადგან სამისო დოკუმენტები სკოლაში არ ინახება. სკოლის ხელ-მისაწერები სრულ უპასუხისმგებლობის იჩენენ შეიდი კლასის

დამთავრების მოწმობების შევსებისა და გაცემის საქმეში. თექვსმუნიკა
შეიძლის დამთავრებულიდან მოწმობის მაღებაზე დავთარში მხრადაჭავა
ლოდ ერთი აწერს ხელს. 1955—57 და 1957—58 სასწავლო წლებ-
ში სკოლის დირექტორის მიერ მიღებული შეიდი კლასის დამთავ-
რების მოწმობის 7 ბლანკი შეუვსებელი აღმოჩნდა.

ზოგიერთ სკოლაში ჯეროვანი ყურადღება არ ექცევა მასწავ-
ლებელთა და მოსწავლეთა ჯანმრთელობის დაცვის საქმეს. ვანის
კიროვის სახელობის, შუამთისა და ზედა ბზვანის საშუალო სკო-
ლებში 1954 წლის შემდეგ არ ჩატარებულა მასწავლებელთა და
მოსწავლეთა ჯანმრთელობის შემოწმება.

შემოწმებულ სკოლებში იდგილი აქვს საათების დაწუცმაცე-
ბის მავნე პრაქტიკას. ვანის კიროვის სახელობის საშუალო სკო-
ლის V კლასში ქართულ ენას ერთი მასწავლებელი ასწავლის, ლი-
ტერატურულ კითხვას—შეორე; სამტრედიის რაიონის იანეთის სა-
შუალო სკოლის VIII კლასში გეომეტრიას ერთი ასწავლის, ალგე-
ბრას—შეორე, VI კლასში არითმეტიკას ერთი და ალგებრა-გეომეტ-
რიას—შეორე.

არადამაქაყოფილებლად მუშაობენ მშობელთა კომიტეტები.
მოუგვარებელია მასწავლებელთა პირადი საქმეები.

ვანისა და სამტრედიის რაიონების განათლების განყოფილე-
ბები სათანადო ყურადღებით არ ეკიდებიან სამუშაო გეგმების შე-
სრულების საქმეს. სამტრედიის რაიონის განათლების განყოფილე-
ბას გეგმით 12 საშუალო, 12 შეიდწლიან და 8 დაწყებით სკოლაში
უნდა შეესწავლა სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობა. ფაქტიუ-
რად შეესწავლილია 9 საშუალო, 5 შეიდწლიანი და 4 დაწყებითი
სკოლის მუშაობა. ვანის რაიონის განათლების განყოფილებას კი
გეგმით გათვალისწინებული 11 საშუალო, 20 შეიდწლიანი და 16
დაწყებით სკოლის ნაცვლად სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობა
შესწავლილი აქვს 10 საშუალო, 17 შეიდწლიან და 11 დაწყებით
სკოლაში. ზოგიერთი გამოკვლევის მასალა გაუფორმებელია და
სკოლებამდე არ არის დაყვანილი.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. სკოლის დირექტორებმა:

ა) აღკვეთონ სკოლის სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის
გეგმების შედგენისადმი ზერელე და ფორმალური დამოკიდებუ-
ლება;

ბ) შეისწავლონ სკოლას ჩამოშორებული სასკოლო ასაკის ზე
შეების მდგომარეობა და უზრუნველყონ მომავალი სასწავლის დან
დან მათი სწავლებაში ჩაბმა:

გ) სრულ წესრიგში მოიყვანონ მასწავლებელთა პირადი საქ-
მები:

დ) დააწესონ მტკიცე კონტროლი მასწავლებელთა საგნობ-
რივი მეთოდური კომისიების მუშაობაზე;

ე) გააძლიერონ შინასასკოლა კონტროლი და ხელმძღვანე-
ლობა მასწავლებელთა მუშაობაზე, სისტემატურად მოისმინონ გა-
კვეთილები და ხელი შეუწყიონ მასწავლებლის პედაგოგიურ დახე-
ლოვნებას;

ვ) მიიღონ საჭირო ზომები ფიზიკის, ელექტროტექნიკის, ქი-
მიისა და ბიოლოგიის კაბინეტების წესრიგში მოსაყვანად და შე-
ქმნან პირობები სადემონსტრაციო ცდებისა და ლაბორატორიული
მუშაობის ჩასატარებლად;

ზ) ყურადღება მიაქციონ სასკოლო ბიბლიოთეკების მუშაო-
ბას. მოაწესრიგონ წიგნების დარგობლივი კლასიფიკაცია და მათი
გამაყენების საქმე, უზრუნველყონ არსებული წიგნადი ფონდიდან
ცალკე ქლასებისათვის კლასგარეშე საკითხავი წიგნების სარეკო-
მენდაციო სიების შედეგენა და გაუწიონ სათანადო ხელმძღვანელო-
ბა და კონტროლი მოსწავლეთა მიერ წიგნებით სარგებლობის
საქმეს.

2. მოსწავლეთა მომზადების დაბალი დონისათვის მიეთითოთ
ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებლებს — თ. კაბანაძეს
(კულაშის საშუალო სკოლა), ნ. გიორგაძეს (ვანის კიროვის სახე-
ლობის საშუალო სკოლა), ე. რევიშვილს (ეჭრის შვიდწლიანი სკო-
ლა), ა. სურგულაძეს (ისრითის საშუალო სკოლა), შ. გოგაძეს, გ.
ბახტაძეს (შუამთის საშუალო სკოლა); რესული ენისა და ლიტე-
რატურის მასწავლებლებს — ნ. ტაბიძეს (შუამთის საშუალო სკოლა).
ე. მაჭავარიანს, ლ. გიორგაძეს (ვანის კიროვის სახელობის საშუა-
ლო სკოლა), გ. სანებლიძეს (ისრითის საშუალო სკოლა), ვ. ჩხაი-
ძეს (ზედა ბზვანის საშუალო სკოლა); მათემატიკის მასწავლებლებს —
გ. სალრიშვილს (ზედა ბზვანის საშუალო სკოლა), დ. ტაბიძეს
(ეჭრის შვიდწლიანი სკოლა); ფიზიკის მასწავლებლებს — მ. ტორონ-
ჯაძეს (კულაშის საშუალო სკოლა). მ. ბრევვაძეს (შუამთის სა-
შუალო სკოლა); ქიმიის მასწავლებელს რ. დადუნაშვილს (შუამთის სა-
შუალო სკოლა) და ბიოლოგიის მასწავლებელს ნ. ჯვარშეიშვილს
(კულაშის საშუალო სკოლა).

3. სკოლაში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობისადმი გრა-
საქამიან ხელმძღვანელობისათვის მიეთითოთ იანეთის საშუალებულის
დირექტორს დ. ლექვევიშვილს და შუამთის საშუალო სკოლის
სასწავლო ნაწილის გამგეს გ. თევზაძეს.

4. სკოლაში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობისადმი არა-
დამაკამაყოფილებელი ხელმძღვანელობისათვის გამოეცხადოთ საყვე-
დური შუამთის საშუალო სკოლის დირექტორს ს. ფარცხალაძეს
და ზედა ბზვანის საშუალო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგეს ს. ძავნიძეს.

5. სკოლაში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის სუსტად
დაყენებისათვის, მასწავლებლების მუშაობაზე კონტროლის მოდუ-
ნებისათვის და მნიშვნელოვანი დოკუმენტების გაუფორმებლობისა-
თვის გამოეცხადოს სასტიკი საყვედური ზედა ბზვანის საშუალო
სკოლის დირექტორს ი. ნოსელიძეს.

6. ვანისა და სამტრედის რაიონების განათლების განყოფი-
ლებების გამგეებმა (ამხ. ამხ. გ. ძავნიძე, გ. კანდელაკი):

ა) დააწესონ კონტროლი მასწავლებელთა შორის საათების
განაწილების საქმეზე. არ დაუშვან საათების დაქუცმაცების არც-
ერთი შემთხვევა;

ბ) სახალხო განათლების საბჭოს სხდომებზე მოისმინონ დი-
რექტორების მოხსენებები საყოველთაო სწავლების კანონის გან-
ხორციელების მდგომარეობის შესახებ, საკითხის წინასწარ საფუძვ-
ლიანად შესწავლით და საჭირო ლონისძიებების დასახვით;

გ) შეამოწმონ შვიდწლიან და საშუალო სკოლებში მოწმობა-
ატესტატების გაცემის მდგომარეობა და გამოვლინებულ ნაკლოვა-
ნებათა გამოსასწორებლად დროულად გაატარონ საჭირო ლონის-
ძიებანი;

დ) სისტემატურად შეამოწმონ დადგენილ ვადებში მასწავლე-
ბელთა და მოსწავლეთა ჯანმრთელობის მდგომარეობა და მტკი-
ცედ იხელმძღვანელონ ამ საქმეში განათლების სამინისტროს სათა-
ნადო ბრძანებებით;

ე) ყურადღების ცენტრში იყოლიონ ამ ბრძანებაში აღნიშნუ-
ლი სუსტად მომუშავე მასწავლებლები, განახორციელონ სისტემა-
ტური კონტროლი და ხელმძღვანელობა მათ მუშაობაზე;

ვ) ოპრიცხონ სკოლაში ისეთი მასწავლებლები, რომლებიც
პედაგოგიურ დახელოვნებას ან კვალიფიკაციის ამაღლებას საჭი-
როებენ და უზრუნველყონ მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტი-
ტუტის მიერ მოწყობილ საკურსო ლონისძიებაში და პედაგოგიუ-
რი ინსტიტუტების დაუსწრებელ განყოფილებებზე მათი ჩაბმა;

2. ქრებული 7.

ზ) სათანადო წესის დაცვით ჭარმოაღგინონ პროექტი გვანის
ლების სამინისტროში ახალი სასწავლო წლიდან რუსული ენაზე მისამართ
წავლებლების — ვ. ძაგნიძის (ვანის კიროვის სახელობის საშუალო
სკოლა), მ. დვალიშვილის (ისრითის საშუალო სკოლა) და ვ. კახა-
ძის (იანეთის საშუალო სკოლა) განთავისუფლების შესახებ;

თ) უზრუნველყონ აღნიშნული ბრძანების განხილვა რაიონის
სკოლების დირექტორების (გამგეების) თაობირზე და დასახონ
კონკრეტული ღონისძიებაზი სკოლებისა და მასწავლებლების მუ-
შაობაში შემჩნეულ ნაკლოვანებათა გამოსასწორებლად.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის 1959 წლის 8 მაისის დადგენილება,

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე
მ. ბურჭულაძე

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

№ 494

1959 წლის 29 მაისი

1959 წლის 4 თვის კაპიტალური მშენებლობის გეგმის
შესრულების მდგომარეობის შესახებ

აღინიშნოს, რომ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლებისა და სხვა ობიექტების კაპიტალური მშენებლობის 1959 წლის 4 თვის გეგმა არ არის შესრულებული. 1 მაისისათვის, ნაცელად გათვალისწინებული 11.285.000 მანეთისა, შესრულებულია 5.839.000 მანეთის სამუშაოები, რაც გეგმის 52%-ს შეადგენს.

დაწყებული არ არის სამგორის რაიონის სოფ. ვაზიანის, ორჯონიშვილის რაიონის სოფ. ვახანის, საგარეჯოს რაიონის სოფ. გომბორის, საჩხერის რაიონული ცენტრის, ჭიათურის რაიონის სოფ. ზოდის სკოლების, ქ. თბილისის ორჯონიშვილის რაიონის საბაგშვილისანის, მახარაძის და ახალქალაქის სკოლა-ინტერნატების სასწავლო კორპუსების მშენებლობა.

განახლებული არ არის მესტიის სკოლის მშენებლობა. მეტად ნელი ტემპით მიმდინარეობს შემდეგი სკოლების მშენებლობა: ქ. თბილისის ორჯონიშვილის რაიონის (გეგმა 700 ათ. მან., შესრულება 148 ათ. მან.), გალის (გეგმა 85 ათ. მან., შესრულება 12 ათ. მან.), ახმეტის (გეგმა 233 ათ. მან., შესრულება 83 ათ. მან.) ბოლნისის რაიონის სოფ. მეავე წყლების (გეგმა 200 ათ. მან., შესრულება 30 ათ. მან.), გურჯაანის რაიონის სოფ. მელაანის (გეგმა 242 ათ. მან., შესრულება 33 ათ. მან.), დმანისის (გეგმა 100 ათ. მან., შესრულება 25 ათ. მან.), ყვარლის (გეგმა 150 ათ. მან., შე-

სრულება 30 ათ. მან.), ჩხოროწყუს (გეგმა 67 ათ. მან., შესრულებული ბა 20 ათ. მან.), ლენტეხის (გეგმა 210 ათ. მან., შესრულებული ათ. მან.), ქ. ფოთის (გეგმა 333 ათ. მან., შესრულება 72 ათ. მან.);

არადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს აგრეთვე სკოლა-ინტერნატების სასწავლო კორპუსების მშენებლობა ქ. თბილისის ორჯონიჯიძის რაიონის (გეგმა 580 ათ. მან., შესრულება 275 ათ. მან.), ქ. სოხუმის (გეგმა 54 ათ. მან., შესრულება 17 ათ. მან.), ფუშეთის რაიონის სოფ. ბარისახოს (გეგმა 183 ათ. მან., შესრულება 40 ათ. მან.), კასპის რაიონული ცენტრის (გეგმა 133 ათ. მან., შესრულება 30 ათ. მან.), ჩოხატაურის რაიონის სოფ. კონარის (გეგმა 67 ათ. მან., შესრულება 15 ათ. მან.) და ხულოს რაიონული ცენტრის (გეგმა 66 ათ. მან., შესრულება 22 ათ. მან.) და სტალინირის სტუდენტთა საერთო საცხოვრებლის (გეგმა 533 ათ. მან., შესრულება 60 ათ. მან.).

ქ. თბილისის კალინინის სახელობის რაიონის სასკოლო შენობის მშენებლობას ხელს უშლის ის გარემოება, რომ სააღმშენებლო ტერიტორია ჯერ კიდევ არ არის განთავისუფლებული ავტოგარაჟისა და კერძო მობინადრეებისაგან.

გალის, ახალი ათონის, ფოთის, ახმეტის, მელაანის, ჭობორტის, ქარელის, ყვარლის, ჩხოროწყუს სკოლების და სოხუმის დაბარისახოს სკოლა-ინტერნატების სასწავლო კორპუსების მშენებლობა არ არის უზრუნველყოფილი საამშენებლო მასალებით (აგური, ცემენტი, ხე-ტყე, არამატურის რკინა, პემზა-ბლოკები და კარფანჯრები).

ბოლნისის, ლენტეხის, მარნეულის, შესტიის, ორჯონიჯიძის, საგარეჯოს, ჩოხატაურის რაიონებისა და ქ. რუსთავის განათლების განყოფილებებს ა/შ 5 მაისს არ წარმოუდგენიათ მოხსენებითი ბარათები კაპიტალური მშენებლობის მიმდინარეობის შესახებ და შევსებული ფორმა № 2-ეს. სტალინირის პედაგოგიური ინსტიტუტის მიერ წარმოდგენილი მოხსენებითი ბარათი არ იძლევა მშენებლობის ნათელ კონკრეტულ სურათს.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე :

1. დაევალოთ აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებს, სამხრეთ ოსეთის ა/ო, აგრეთვე იმ რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებებს, სადაც 1959 წლის გეგმით გათვალისწინებულია სასკოლო და სხვა ობიექტების მშენებლობა:

ა) სასწრაფოდ დაამთავრონ ხელშეკრულების გაფორმება მშენებელ ორგანიზაციისთვის, მათთან შეადგინონ მშენებლობის კონკრეტული გეგმა (გრაფიკი), სისტემატურად შეამოწმონ ამ გეგმის შესრულების მიმღინარეობა და მათთვის შესაძლებელი საჭირო დახმარება გაუწიონ მშენებელ ორგანიზაციებს;

ბ) ყოველი თვის 5 რიცხვით წარმოადგინონ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროში მოხსენებითი ბარათი და ცნობები წინა თვეების გეგმის შესრულების მდგომარეობის შესახებ, თანახმად საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ა/შ 20/11-ს № 10/33 მიმართვისა.

გ) მიიღონ გადამჭრელი ზომები იმისათვის, რომ ყოველ მიზეზ გარეშე, ვაღაზე და ჩაღალი ხარისხობრივი მაჩვენებლებით იქნეს შესრულებული გეგმით გათვალისწინებული მშენებლობა;

დ) დროულად გააფორმონ სათანადო საბუთები შესრულებული სამუშაოების შესახებ და მშენებელ ორგანიზაციების შეფერხების შემთხვევაში სასწრაფოდ აცნობონ განათლების სამინისტროს სათანადო ზომების მისაღებად.

2. დაევალოს განათლების სამინისტროს კაპიტალური მშენებლობის განვითარებას (ამხ. ა. ლადუას):

ა) მიიღოს საჭირო ზომები იძისათვის, რომ ყველა საამშენებლო ობიექტი უნიკულური უზრუნველყოს ტექნიკური დოკუმენტაციით;

ბ) სათანადო ხელმძღვანელობა განახორციელოს განათლების ადგილობრივი ორგანოებისადმი, რათა მათ ყოველდღიური კონტროლი გაუწიონ და დახმარება აღმოჩენის მშენებელ ორგანიზაციების;

გ) მიაღწიოს დადგენილ გადებში განათლების სამინისტროს სათვის ადგილებიდან ცნობების დროულად წარმოდგენას მშენებლობის მიმღინარეობის შესახებ;

დ) სისტემატურად შეამოწმოს ადგილებზე მშენებლობის მიმღინარეობა და შედეგების შესახებ განსახილველად და საჭირო ზომების მისაღებად წარმოადგინოს მოხსენებითი ბარათი.

3. ეთხოვოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს, რათა დაავალოს „მთავართბილმშენს“ დაუყოვნებლივ შეუდგეს სოფ. ვაზიანის სკოლის მშენებლობას.

4. ეთხოვოს საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტროს დაავალოს სკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების მშენებელ ტრე-

სტებს უახლოეს დროში გამოასწორონ ცალკე საამშენებლო
ექტებზე არსებული ჩამორჩენა და უზრუნველყონ შემდეგში დანერგონ
სამუშაოს თანმიმდევრულად შესრულება დადგენილ ვადებში, გან-
საკუთრებული ყურადღება მიაქციონ იმ ობიექტებს, რომელთა
მშენებლობა უნდა დაამთავრონ მიმდინარე წელს.

5. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების,
სკოლა-ინტერნატებისა და სხვა ობიექტების მშენებლობის 1959
წლის 4 ოვის გეგმის შესრულების მდგომარეობის შესახებ მოხსენ-
დეს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს და ეთხოვოს მას საჭი-
რო დახმარების გაწევა.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე

მ. ბურჯულაძე

ბ ჩ ძ ე ნ ე ბ ე

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

№ 499

1959 წლის 20 მაისი

რესპუბლიკის სკოლებში აღზრდელობითი მუშაობის
 მდგრადართობისა და მისი გაუმჯობესების
 ღონისძიებათა შესახებ

აღვნიშნავ, რომ უკანასკნელ ხანებში რესპუბლიკის სკოლებში გაუმჯობესდა აღმზრდელობითი მუშაობა, დიდი ყურადღება ექცევა მოსწავლეთა შრომით აღზრდას, ცხოვრებასთან, წარმოებასთან სკოლის დაახლოებას. საწარმოო სწავლებისა და პროფესიების დაუფლების მიზნით რესპუბლიკის რიგ სკოლებში მოწყობილია საწარმოო სწავლების კლასები, ქ. თბილისის 10 სკოლის IX კლასების მოსწავლეები მიმაგრებული არიან საწარმოებში; კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში სამუშაოდ შექმნილია მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადები; წარმატებით ტარდება საზოგადოებრივ-მწარმოებლურ შრომაში მოსწავლე ახალგაზრდობის ფართოდ ჩაბმის სხვა ღონისძიებები. მარტო 1958 წელს ქარხნებსა, კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში სამუშაოდ წავიდა საშუალო სკოლის 20 ათასზე მეტი კურსდამთავრებული.

მიუხედავად ამისა, აღმზრდელობითი მუშაობა ბევრ სკოლაში მივიწყებულია; სათანადო ყურადღება არ ექცევა მოსწავლეთა შტკიცე, შემციდროებული კოლექტივის შექმნას, პიონერთა და კომკავშირის ორგანიზაციების მუშაობის გაუმჯობესებას, სკოლასა და ოჯახს შორის მტკიცე კავშირის დამყარებას და ბავშვთა აღზრდის საქმეში საზოგადოებრიობის ფართო წრეების ჩაბმას.

ბევრი მოსწავლე სისტემატურად არასაპატიო მიზეზით აც-

დენს მეცადინეობას, აგვიანებს გაკვეთილებზე, წესრიგს აღმოჩენას სკოლაში. სკოლების ხელმძღვანელები და პედაგოგიური კოლეგიუმები ვები გულგრილად უცქერენ და ურიგდებიან ასეთ ფაქტებს. არა-სრული ცნობებით, სასწავლო წლის პირველ ნახევარში მარტო ქ. თბილისის სკოლებში არასაპატიო მიზეზით 170 ათასი საათია გაცდენილი. ქალაქის კინო-თეატრებში დილის სეანსებზე მრავლად არიან გაკვეთილებიდან თვითნებურად წასული მოსწავლეები.

ზოგიერთ სკოლაში დაბალია მოსწავლეთა მოსწრება, ვანსა-კუთრებით უფროს კლასებში. სასწავლო წლის პირველი ნახევრის შედეგების მიხედვით ქ. თბილისის სკოლების VIII — X კლასების მოსწავლეთა თითქმის ერთი მესამედი ვერ ასწრებდა. მოსწავლეთა მოსწრება დაბალია სამხრეთ ოსეთის ა/ო, თიანეთის, ახმეტის, ახალქალაქის, საჩხერისა და სხვა რაიონების სკოლებში.

ბევრი მოსწავლე უხეშად არღვევს დისკიპლინას, არ ემორჩილება სკოლის რეენიმს, სკოლაში დადის მოსწავლისათვის შეუფერებელი ტანსაცმლით. ყურადღებას იპყრობს გოგონების თმების ვარცხნილობა. სკოლების ხელმძღვანელები სათანადო ყურადღებას არ აქცევენ მოსწავლეთა გარეგნობის მოწესრიგებას. ისინი ივიწყებენ, რომ მოსწავლისათვის შეუფერებელი იყირფასი ჩაცმულობა მოსწავლე ახალგაზრდაბას აჩვენს ქედმალობას, აღმარტივნობას, ფუქსავატობას, ეს კი ხელს უშლის ჯანსაღი კოლექტივის ჩამოყალიბებას და სკოლაში საქმიანი ვითარების შექმნას.

ხშირია მოსწავლეების მიერ საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევის შემთხვევები.

ჯერ კიდევ სუსტია სკოლის კავშირი ოჯახთან; ბევრი მშობელი საჭირო პასუხისმგებლობით არ ეკიდება მოსწავლეთა აღზრდის საქმეს, სკოლის ხელმძღვანელები კი სათანადო ორგანიზაციების წინაშე არ აყენებენ ასეთი უდარდელი მშობლების საკითხებს.

სკოლებში ჯერ კიდევ არიან არაკვალიფიციური მასწავლებლები, რომლებიც ვერ უზრუნველყოფენ სწავლების სათანადო სიმაღლეზე დაყენებას. ზოგიერთი მასწავლებელი ჯეროვნად არ ემზადება გაკვეთილისათვის და დაბალ დონეზე ატარებს მას. არიან ისეთი მასწავლებლებიც, რომლებიც თავიანთი გარეგნობით და ულირსი მოქმედებით ცუდ მაგალითს იძლევიან და ზიანს აყენებენ მოსწავლეთა ზნეობრივი აღზრდის საქმეს.

სკოლების მნიშვნელოვანი ნაწილი კვლავ ძველებურად, ცხოვრებისაგან მოწყვეტით მუშაობს, არა აქვს აუცილებელი სასწავლო

სახელოსნოები და კაბინეტები, არადამაქმაყოფილებლად ახლო
ციელებს მოსწავლეთა შრომით აღზრდას.

განათლების ადგილობრივი ორგანოები ჯეროვანი ყურადღ-
ლებით არ ეკიდებიან მოსწავლეთა კომუნისტური აღზრდის საქმეს,
ზოგჯერ ურიგდებიან მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს და სუსტად
ხელმძღვანელობენ სკოლებისა და მასწავლებლების მუშაობას ამ
დარგში.

სკოლებში აღმზრდელობითი მუშაობის არსებითად გაუმჯობე-
სების მიზნით,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა,
სამხრეთ ისეთის ავტონომიური ოლქის, რაიონების, ქალაქების
განათლების განყოფილებათა გამგებებმა:

1. სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის ახლებუ-
რად ორგანიზაციას საფუძვლად დაუდონ საქართველოს სსრ უმაღ-
ლესი საბჭოს მიერ მიღებული კანონი „საქართველოს სს რესპუბ-
ლიკაში ცხოვრებასთან სკოლის კავშირის განმტკიცებისა და სა-
ხალხო განათლების სისტემის შემდგომი განვითარების შესახებ“
და მტკიცედ იხელმძღვანელონ ამ საქმეში საქართველოს სსრ გა-
ნათლების სამინისტროს 1959 წლის 30 აპრილის № 423 ბრძა-
ნებით.

2. სასწავლო პროცესის სწორი ორგანიზაციით უზრუნველ-
ჰყონ თითოეული სასწავლო დისკიპლინის სწავლების ხარისხის
მევეტრი აღმავლობა, სწავლების წარმოებასთან, კომუნისტური
მშენებლობის პრაქტიკასთან მჭიდროდ დაკავშირება; განსაკუთრე-
ბული ყურადღება მიაქციონ მოსწავლეთა შრომითი აღზრდის შემ-
დგომი გაუმჯობესებას. მიაღწიონ იმას, რომ ყოველმა სკოლამ აქ-
ტიურად ჩააბას მოსწავლეები საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრო-
მაში საწარმოებსა, კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში.
სასწავლო ნაკვეთებსა და სასკოლო სახელოსნოებში, რისთვისაც:

ა) გადამჭრელი ზომები მიიღონ სკოლების სასწავლო-მატ--
რიალური ბაზის განსამტკიცებლად. ყველა სკოლაში მოაწყონ, სა-
დაც ასეთი არ არის, სასწავლო სახელოსნოები და კაბინეტები და
არსებული შეავსონ საჭირო ხელსაწყოებითა და მოწყობილობით
იმგვარად, რომ უზრუნველყოფილი იქნეს პროგრამით გათვალის-
წინებულ ყველა ლაბორატორიულ და პრაქტიკულ სამუშაოთა ჩა-
ტარება;

გ) სახალხო მეურნეობის გეგმის მიხედვით საწარმოო სწავ-
ლებაზე გადასაყვანი IX კლასებისათვის მოამზადონ სათანადო ბა-

ზები. მოსწავლეთა შრომითი აღზრდის შემდგომი გაუმჯობესების/ საქმეში ფართოდ გამოიყენონ წარმოებების, კოლმეურნების/ საბჭოთა მეურნეობების და მშობელთა საზოგადოებრიობის აქტი- ური დახმარება;

გ) უნარიანად წარმართონ პედაგოგიური კოლექტივების მუ- შაობა, გაზარდონ მათი პასუხისმგებლობა სწავლების ხარისხისათ- ვის, მტკიცედ მოსთხოვონ ყველა მასწავლებელს, რომ თითოეული მათგანი გულდასმით ემზადებოდეს გაკვეთილისათვის და მაღალ იდეურ-თეორიულ დონეზე ატარებდეს მას: სწავლებაში ფართოდ იყენებდეს მოწინავე პედაგოგიური თეორიისა და პრაქტიკის აქ- ტიურ ხერხებსა და მეთოდებს, სრულყოფილად, მეცნიერულად სწორად, მოსწავლეთათვის გასაგებად და მისაწვდომად გადასცემ- დეს ყოველ მასალას, სწავლებას მჭიდროდ უკავშირებდეს კომუნი- სტური მშენებლობის პრაქტიკას, მეცნიერების საფუძვლების მა- ლალხარისხოვნად სწავლებასთან ერთად მოსწავლეებს უხსნიდეს და აჩვენებდეს მეცნიერების კანონების პრაქტიკულ მნიშვნელობას, ობიექტურად აფასებდეს მოსწავლეთა ცოდნას და აღწევდეს მოს- წავლეთა მოსწრების მაღალ დონეს;

დ) გადაჭრით გააუმჯობესონ სკოლების მუშაობა მოსწავლე- თა ესთეტიკური აღზრდის მიმართულებით, ფართოდ გაშალონ სკოლებში მოსწავლეთა მუსიკალური, მხატვრული და თვითშემოქ- მედებითი წრეების მუშაობა. გამოავლინონ და დახმარება აღმოუ- ჩინონ იმ მოსწავლეებს, რომლებიც განსაკუთრებულ ნიჭს იჩენენ მუსიკისადმი, ქორეოგრაფიისა და სახვითი ხელოვნებისადმი;

ე) დასახონ და განახორციელონ ღონისძიებანი სკოლებში ფიზიკური კულტურის სწავლების გასაუმჯობესებლად და ფიზიკულ- ტურული კოლექტივების მუშაობის ჯეროვან სიმაღლეზე დასაყე- ნებლად:

ვ) გააძლიერონ ხელმძღვანელობა და კონტროლი სკოლებისა და მასწავლებელთა მუშაობისადმი; დაეხმარონ მათ სწავლების პროცესის სწორი ორგანიზაციის საქმეში. შეისწავლონ და განა- ზოგადონ სწავლების მწარმოებლურ შრომასთან შეერთების მოწი- ნავე გამოცდილება. არსებული წესის დაცვით დააყენონ საკითხი იმ მასწავლებელთა განთავისუფლებისა ან ჩამოყენების შესახებ, რომლებიც სიმტემატურად არ ემზადებიან გაკვეთილისათვის, და- ბალ დონეზე ატარებენ მას და ვერ უზრუნველყოფენ საგნის სწავ- ლების ჯეროვან სიმაღლეზე დაყენებას.

3. არსებითად გააუმჯობესონ იღმზრდელობითი მუშაობა
სკოლებში და განამტკიცონ შეგნებული დისკიპლინა მოსწავლის უძრავი მიზანის, რისთვისაც:

ა) იმგვარად წარმართონ სწავლების პროცესი სკოლებში, რომ ყოველი გაქვეთილი მკვიდრი და საფუძვლიანი ცოდნის მიწოდებასთან ერთად ნამდვილად ემსახურებოდეს მოსწავლის ზნეობრივი სახის ჩამოყალიბების, მაღალი შეგნებულობის, პრინციპულობის, შრომისადმი სიყვარულისა და პატივისცემის გრინობის გამომუშავების, თავისი ძალისა და შესაძლებლობისადმი რწმენის განმტკიცების, კომუნიზმის მშენებელი საბჭოთა ადამიანისათვის დამახსიათებელი მაღალი მორილური თვისებების აღზრდის ამოცანებს;

ბ) მკვეთრად გააძლიერონ სკოლებში ორგანიზებული პედაგოგიური ზეგავლენა მოსწავლეებზე, რომ ყოველდღიური თანმიმდევრული მუშაობით მოსწავლეებში აღიზარდოს საზოგადოებრივი მოვალეობისა და პირადი ღირსების, სოციალისტური თანაცხოვრების წესების პატივისცემის გრინობა, თავიანთი მოქმედებისა და ქცევის ბასუხისმგებლობა; შეიქმნას სკოლებში მტკიცე, შრომისუნარიანი, დისკიპლინირებული, შემჭიდროებული მოსწავლეთა კოლექტივი;

გ) დანერგონ სკოლებში მტკიცე რეჟიმი და ზესტი განაწესი. მოსთხოვონ სკოლების დირექტორებს (გამგეებს) თანმიმდევრულად გაატარონ დასჯისა და წახალისების ლონისრიებანი და მოსწავლეთა შეგნებული დისკიპლინის განსამტკიცებლად განუხროელად იხელმძღვანელონ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1952 წლის 1/VII № 1581 და 1956 წლის 2/III № 195 ბრძანებებით; სავსებით აღკვეთონ მოსწავლეთა მიერ მეცადინეობის არასაპატიო მიზეზით გაცდენის ზემთხვევები, გაკვეთილებზე დაგვიანება და გაკვეთილებიდან უნდართვოდ წასვლა; უნარიანაუ გამოიყენონ ამისათვის პედაგოგიური ზემოქმედების ლონისძიებანი;

დ) დაავალონ სკოლების დირექტორებს (გამგეებს) გაზარდონ კლასის ხელმძღვანელებისა და მასწავლებელთა პასუხისმგებლობა მოსწავლეთა ქცევისათვის სკოლასა, ქუჩასა და საზოგადოებრივი შეკრების ადგილებში. ქალაქებსა და რაიონულ ცენტრებში გააღლიერონ მუშაობა: რათა ყველა მოსწავლე იცავდეს მოძრაობის წესებს, იბრძოდეს ქუჩაში სანიშვნო წესრიგისა და სისულეთა დათვის;

ე) დაავალონ სკოლების დირექტორებსა (გამგეებს) და მასწავლებლებს ყურადღება მიაქციონ მოსწავლეთა გარეგნობას, მათ ჩაცმულობას. არ დაუშვან მეცადინეობაზე მოსწავლისათვის შეუფე-

რეგბილი მოღური ტანსაცმლისა და თმის ვარცხნილობის შესავალი მისწავლები. მიიღონ აუცილებელი ზომები, რომ ყველა მომსახურებული საფალდებულო წესით ატარებდეს ფორმის ტანსაცმელს და მოსწავლის ბილეთს. ამ საკითხთან დაკავშირებით სათანავო მუშაობა ჩატარონ მშობლებთან;

ვ) გააფრთხილონ ყველა მასწავლებელი და სკოლის მუშავი. რომ მათ პირადი მაგალითით, მასწავლებლისათვის შესაუერი ჩატამულობითა და ქცევით ხელი შეუწყონ მოსწავლეთა აღზრდის ჯეროვან სიმაღლეზე დაყენებას. მკაცრი სასჯელი დაადონ იმ მასწავლებლებსა და სკოლის მუშავებს, რომლებიც შეუფერებელი ჩატამულობითა და ულირსი მოქმედებით ზიანს აყენებენ მოსწავლეთა ზეობრივი აღზრდის საქმეს;

ზ) საქართველოს აღკვ საოლქო, რაიონულ და საქალაქო კონიტეტებთან ერთად მთალწიონ სკოლებში კომკავშირისა და პიონერთა ორგანიზაციების მუშაობისადმი სკოლების დირექტორების, მასწავლებლების ხელმძღვანელობისა და დახმარების გადაჭრით გაუმჯობესებას;

თ) სკოლასა და ოჯახს შორის კავშირის განმტკიცებისა და მშობელთა შორის პედაგოგიური პროპაგანდის ფართოდ გაშლის მიზნით სკოლებთან შექმნან ლექტორიუმები სკოლასა და ოჯახში. მოსწავლეთა კომუნისტური აღზრდის საკითხებზე; სკოლებში აღზრდელობითი მუშაობის გარდაქმნის საქმეში აქტიურად ჩააბან მშობელთა საზოგადოებრიობა. სათანადო ორგანიზაციების წინაშე დააყენონ იმ მშობელთა საკითხი, რომლებიც მოსწავლეთა აღზრდის საქმეში უდარდელობასა და უბასუხისმგებლობას იჩენენ:

ი) ქალაქების განათლების განყოფილებათა გამეცებმა სამიდღის ვადაში წარმოუდგინონ განათლების სამინისტროს წინადაღები ქალაქის ყველა სკოლასთან გახანგრძლივებული დღის ჯგუფების ჩამოყალიბების შესახებ;

კ) შეისწავლონ და ფართოდ დანერგონ პრაქტიკაში სკოლებისა და შასწავლებლების მოწინავე გამოცდილება მოსწავლეთა კომუნისტური აღზრდის საქმეში;

ლ) მასწავლებელთა აგვისტოს თათბირების პლენარულ სხდომებზე განიხილონ საკითხი მოსწავლეთა შორის აღმზრდელობითი მუშაობის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ.

მ) სანინისტროების კოლეგიების, სახალხო განათლების საბჭოების, სკოლების პედაგოგიური საბჭოების სხდომებზე გულდასმით განიხილონ აღნიშნული ბრძანება და ადგილობრივი პირობების 28

ბის გათვალისწინებით დასახონ კონკრეტული ღონისძიებანი ბრძანებაში აღნიშნულ ნაკლოვანებათა სალიკვიდაციოდ.

II. ქ. ზოსკების დღის სკოლა-ინტერნატების მუშაობის განცდილების შესასწავლად მივლინებულ იქნას კოლეგიის წევრი ამხ. ი. გვერდწითელი.

III. სკოლების სამმართველომ (ამხ. გ. საყვარელიძე):

1. სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და საქართველოს აღკვეთის ცენტრალურ კომიტეტთან ერთად შეიმუშაოს ღონისძიებანი ზაფხულის პერიოდში კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში კომევშირულ-ახალგაზრდული ბანაკების მოსაწყობად და 25 მაისამდე წარმოადგინოს აღნიშნულ საკითხზე წინადადებათა პროექტი საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოში წარსადგენად;

2. ქ. მოსკოვის დღის სკოლა-ინტერნატის გამოცდილების საფუძველზე ერთი თვის ვადაში წარმოადგინოს წინადადებანი საქართველოს სსრ ქალაქებში ასეთი სკოლა-ინტერნატების გახსნის შესახებ;

IV. პედაგოგიკურ ტეცნიერებათა სამეცნიერო-საკვლევმა ინსტიტუტმა (ამხ. დ. ლორთქიფანიძე):

1. მიმღინარე წლის 1 ოქტომბრამდე დაამუშაოს და წარმოადგინოს კოლეგიაზე განსახილველად საინსტრუქციო-მეთოდური წერილი (ორი ნაბეჭდი თაბახის მოცულობით) სკოლებში მოწავლეთა შორის აღმზრდელობითი მუშაობის შინაარსისა და ორგანიზაციის საკითხზე.

2. მიმღინარე წლის პირველ დეკემბრამდე მოამზადოს გამოსაცემად კრებული მოსწავლეთა შორის აღმზრდელობითი მუშაობის დარღვევი მოწინავე სკოლებისა და მასწავლებლების გამოცდილების შესახებ.

V. გაზეთ „სახალხო განათლებისა“ და უურნალ „კომუნისტური აღზრდისათვის“ რედაქციებმა სისტემატურად და ფართოდ გააშეცრნ სკოლებში აღმზრდელობითი მუშაობის მდგომარეობისა და მოსწავლეთა ზნეობრივი აღზრდის საკითხები.

VI. სკოლების სამმართველომ (ამხ. გ. საყვარელიძე) თვალშური ადევნოს ამ ბრძანების შესრულებას.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგალე

მ. ბურჭულაძე

ბ რ ძ ე ნ ე ბ ე

საქართველოს სსრ განათლების დამინისტრის მიერაცხვის მინისტრი

№ 500

1959 წლის 21 მაისი

მარნეულის რაიონის წერაქვის საშუალო სკოლის
 მუშაობის შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროში შემოსული მამხილებელი წერილის შემოწმებით დადასტურდა, რომ წერაქვის საშუალო სკოლის მუშაობაში იღილი აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს.

ძალზე სუსტია სკოლის სასწავლო-მატერიალური ბაზა. სკოლის არა აქვს არცერთი სასწავლო კაბინეტი. ფიზიკის კაბინეტი-სათვის გამოყოფილი ერთი პატარა ოთახი ფაქტიურად ხელსაწყო-იარაღების საწყობს წარმოადგენს და იქ არავითარი სადემონსტრაციული ან ლაბორატორიული მუშაობის ჩატარება არ შეიძლება. არ არის მოწყობილი სასწავლო სახელოსნო.

სუსტად დგას სკოლაში აღმზრდელობითი მუშაობა. ხშირია მოსწავლეების მიერ არასაპატიო მიზეზით გაკვეთილების გაცდენის და გაკვეთილებზე წესრიგის დარღვევის შემთხვევები. VII კლასის მოსწავლე ანიკო ბოსტოგანაშვილი გაირიცხა სკოლიდან ამორალური საქციელის ჩადენისათვის.

სკოლის დირექტორი და პედაგოგიური კოლექტივი ვერ ახორციელებს ერთიან და პედაგოგიურად მოფიქრებულ ლონისძიებებს მოსწავლეთა ქცევის წესების ცხოვრებაში დასანერგავად, კლასის ხელმძღვანელები არ სწავლობენ მოსწავლეთა საყოფაცხოვრებო პირობებს, მოსწავლეების მიერ გაკვეთილების გაცდენის მიზეზებს. მათ არა აქვთ სამუშაო გეგმები სასწავლო წლის მეორე ნახევრისათვის, ხოლო სასწავლო წლის პირველი ნახევრის სამუშაო გეგმები

ზოგადია, მათში არა ჩანს ცალქეული კლასის სახე და მუშაობის
თავისებურებანი, აღმზრდელობითი მუშაობისა და მოსწავლეობის
დისკიპლინის საყითხი ბოლო დრომდე არ გამხდარა პედაგოგური
რი კოლექტივის მსჯელობის საგნად.

სუსტია პიონერთა და მოსწავლეთა ორგანიზაციების მუშაო-
ბა სკოლაში. პიონერხელმარვანელს თამარ ბურნაძეს არა აქვს
შეკვეთა შორის მუშაობის გამოყენება.

დაბალ დონეზე დგას მეთოდური მუშაობა. სრულიად არ
არის შექმნილი საგნოვრივი და ციკლობრივი მეთოდკომისიები და
არ ტარდება კლასის ხელმძღვანელთა თაობირები.

სუსტია არის დაყენებული შინასასკოლო კონტროლი და ხელ
მძღვანელობა. სკოლის დირექტორი დ. მურუსიძე და სასწავლო
ნაწილის გამგე მ. ჯაფარიძე ნაკლებად ესწრებიან მასწავლებლებს
გაკვეთილებზე, არ ახდენენ მოსმენილი გაკვეთილების ღრმა ანა-
ლიზს და არ უწევენ მასწავლებლებს საჭირო მეთოდურ დახმარე-
ბას. დირექტორის მიერ გაკვეთებული ჩანაწერები მხოლოდ გაკვე-
თილის მსვლელობის მექანიურ ფიქსაციას წარმოადგენს, ხოლო
სასწავლო ნაწილის გამგის მიერ მოსმენილი გაკვეთილების ანალი-
ზები უშინაარსოა და ძალზე უწიგნურადაა შესრულებული.

სუსტია მუშაობს პედაგოგიური საბჭო. მეოთხედების ბოლოს
პედაგოგიურ საბჭოს სხდომებზე არ არის გაკეთებული მეოთხედის
მანძილზე ჩატარებული მუშაობის ანალიზი. მოსმენილია მხოლოდ
კლასის ხელმძღვანელების მოკლე ინფორმაციები.

არადამაქმაყოფილებლად ხორციელდება საყოველთაო-საგა-
დებულო სწავლების კანონი. მიმდინარე წელს სკოლიდან განითესა
5 მოსწავლე.

დადასტურებულია აგრეთვე, რომ სასწავლო ნაწილის გამგე
მ. ჯაფარიძე ვერ სარგებლობს სათანადო ავტორიტეტით მასწავ-
ლებელთა და მოსწავლეთა შორის. მას გაკვეთილებზე ხშირად ერ-
ოვნება დისკიპლინა. ამა წლის 18 მარტს VIII კლასში ქართული
ენის გაკვეთილზე მან ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენა მოსწავლე
ილია ცხადაშეილს.

მასწავლებელთა შორის არსებობს არაჯანსაღი დამოკიდებუ-
ლება, ხშირია შემთხვევა, როდესაც ისინი ერთმანეთს მიმართავენ
მასწავლებლისათვის ყოვლად შეუფერებელი სიტყვებით.

სკოლის დირექტორმა დ. მურუსიძემ და სასწავლო ნაწილის
გამგემ მ. ჯაფარიძემ ვერ უზრუნველყველ მასწავლებელთა და მოს-
წავლეთა კოლექტივების მჭიდროდ დარაზმეა სასწავლო-აღმზრდე-
ლობითი მუშაობის მაღალ დონეზე დასაყენებლად.

1. წერაქვის საშუალო სკოლის დირექტორს ამხ. დ. მურუსია
ქეს სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობაზე სუსტი ხელმძღვანელობის
ბისათვის გამოეცხადოა საყველური და გაფრთხილებულ იქნეს,
რომ თუ იგი სკოლაში უახლოეს დროში არ დაამყარებს საჭირო
წესრიგს მოიხსნება თანამდებობიდან.

2. სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობაზე სუსტი ხელმძღვა-
ნელობისა და მასწავლებლისათვის შეუფერებელი საქციელისათვის
სასწავლო ნაწილის გამგე მ. ჯაფარიძე ახალი სასწავლო წლიდან
მოიხსნას ამ თანამდებობიდან და გადაყვანილ იქნას მასწავლებლიდ
სხვა სკოლაში.

3. მარნეულის რაიონის განათლების განყოფილებაშ (ამხ. შ.
შამედოვი) გაატაროს ქმედითი ღონისძიებები სკოლის პედაგოგიურ
კოლექტივში ჯანსაღი დამოკიდებულებისა და საქმიანი ვითარების
შესაქმნელად; ამ მიზნით მოახდინოს ზოგიერთი მასწავლებლის გა-
დაჯგუფება.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის 1959 წლის 15 მაისის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე

მ. ბურჭულაძე

ПРИКАЗ

по Министерству просвещения Грузинской ССР

№ 518

от 26 мая 1959 г.

О неправильном представлении выпускника Акауртской средней школы Болниского района Авды Сулейманова к награждению медалью

В 1957—1958 учебном году Акауртскую среднюю школу Болниского района окончил Муртузали (Авды) Сулейманов и решением педагогического совета школы был представлен в Министерство просвещения Грузинской ССР к награждению золотой медалью. В Министерстве просвещения оценки экзаменационных письменных работ Сулейманова по родной и русской литературам были снижены с „5“ до „4“ и приказом Министерства просвещения Грузинской ССР за № 624 от 30 июня 1958 года он был награжден серебряной медалью.

После этого в Министерство просвещения Грузинской ССР и в руководящие органы поступили жалобы о том что Муртузали Сулейманов—братья директора Акауртской средней школы Теймура Сулейманова, и что последний переправил своему брату оценку по новой истории за IX класс, создав этим искусственно условия для награждения брата медалью.

Проверкой подтвердилось, что оценка „4“ по новой истории за III и IV четверти IX класса в классном журнале и в личном деле Авды Сулейманова действительно переправлены на „5“. Непосредственными виновниками в этом деле являются бывший директор Акауртской средней школы, ныне завуч Сарачлинской средней школы того же района, А. Мамедов и учитель истории, бывший классный руководитель IX кл., А. Гулиев, которые в своих показаниях утверждают, что оценки „4“ в эти документы

3. ქოდული

были внесены ошибочно и что эта ошибка ими же была исправлена.

Есть основание предполагать, что переправление оценок произошло по настоянию нынешнего директора школы Т. Сулейманова. Если же допустить, что он об этом ничего не знал, то тогда он, как директор школы, обязан был тщательно проверить все документы кандидатов на награждение медалями и обнаружить совершенное преступление.

ПРИКАЗЫВАЮ:

1. Восстановить Сулейманову Муртузали по новой истории первоначальную оценку „4“ и на основании этого вывести ему по всеобщей истории окончательную оценку „4“ вместо „5“.
2. Анулировать приказ по Министерству просвещения Грузинской ССР № 624 от 30 июня 1958 г. в части, касающейся награждения выпускника Акауртской средней школы Сулейманова Авды серебряной медалью и выдать последнему аттестат зрелости обычновенного образца.
3. За допущение переправления оценки бывшему директору Акауртской средней школы Болниского района Мамедову Ахмеду объявить выговор.
4. За халатное отношение к своим обязанностям директору Акауртской средней школы Болниского района Сулейманову Теймуру объявить строгий выговор с последним предупреждением.
5. Заведующему ОП Болниского района (Г. Эрадзе) рассмотреть вопрос о возможности дальнейшего пребывания преподавателя истории Гулиева Андама в Акауртской средней школе и свое предложение представить в отдел кадров Министерства просвещения Грузинской ССР.

Зам. Министра просвещения
Грузинской ССР

М. БУРЧУЛАДЗЕ

დ ე დ ე ნ ი ღ ე ბ

განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფესიულის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმის და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიისა

1959 წლის 27 მაისი

ცხოვრებასთან სკოლის კავშირის განმტკიცებისა და სახალხო განათლების სისტემის შემდგომი განვითარების საქმეში ზუგდიდის რაიონის განათლების განყოფილებისა და პროფესიულის რაიონის მიერ ჩატარებული მუშაობის შესახებ

განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფესიულის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმი და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია აღნიშნავენ, რომ ზუგდიდის რაიონში სერიოზული მუშაობაა ჩატარებული ცხოვრებასთან სკოლის კავშირის განმტკიცებისა და სსრ კავშირში სახალხო განათლების სისტემის შემდგომი განვითარების კანონის განსახორციელებლად. საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წარმომადგენლებისაგან შექმნილმა რაიონულმა და სასოფლო კომისიებმა ჩატარეს 16 წლის ასაკამდე ყველა ბავშვის ზუსტი აღრიცხვა, ჩატარდა 25 წლამდე იმ ახალგაზრდების აღრიცხვა, რომელთაც არ აქვთ საშუალო განათლება. კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების, ფაბრიკების, ქარხნების და სხვა საწარმოების ხელმძღვანელებთან ერთად დაზუსტდა კადრებზე მოთხოვნილება უკანასკნელ შვიდწლედში.

წინასწარი მოსამზადებელი მუშაობის შემდეგ განათლების განყოფილებამ პარტიული, საბჭოთა, პროფესიულული და სხვა საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მონაწილეობით დროულად და სწორად დაგეგმა ახალი სკოლების ქსელი.

ქსელის დაგეგმისას მხედველობაში იყო მიღებული სასკოლო ასაკის ბავშვთა სავალდებულო ჩაბმა სწავლებაში, რეაწლიანი ზო-

გადასაგანმანათლებლო შრომითი პოლიტექნიკური სკოლის გახსნა
ყველა იმ დასახლებულ ადგილში, სადაც არის მოსწავლეთა სათა-
ნადო კონტინგენტი და მოსალოდნელია უახლოეს წლებში მიმართებული
ლიტექნიკური ზრდა, სკოლების სასწავლო-მატერიალური ზაზის
გაფართოება და განმტკიცება, უფროსი კლასის მოსწავლეთა სა-
ჭარმოო სწავლებისათვის სათანადო პირობების შექმნა, საშუალო
განათლების შემდგომი გაფართოება და ორ წელიწადში ყველა სკო-
ლის ერთცვლიან მეცადინეობაზე გადაყვანა.

რაონში ამჟამად არსებული 26 დაწყებითი სკოლა მთლიანად
იქნება შენარჩუნებული. ქ. ზუგდიდში დამატებით გაიხსნება 1 რუ-
სული დაწყებითი სკოლა. 22 შვიდწლიანი სკოლიდან გადაკეთე-
ბულ იქნება რვაწლიან ზოგადსაგანმანათლებლო შრომითი პოლი-
ტექნიკურ სკოლად 21, ხოლო ერთი გადაკეთდება მუშა-ახალგაზრ-
დობის საღამოს ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლად. 32 სა-
შუალო სკოლიდან (მათ შორის ორი მუშა ახალგაზრდობის საღამოს
სკოლა) 15 გადაკეთდება ქალაქისა და სოფლის საშუალო ზოგად-
საგანმანათლებლო შრომითი პოლიტექნიკური საჭარმოო სწავლე-
ბის სკოლად. დაგეგმილია 1961 წლისათვის სამი სკოლა-ინტერნა-
ტის გახსნა 1300 ბავშვისათვის. აღნიშნული სკოლების გარდა ახალ-
გაზრდობა სპეციალურ განათლებას მიიღებს აგრეთვე რაიონში
არსებულ სასოფლო-სამეურნეო და ტექნოლოგიურ ტექნიკურებში,
საფერმლო და საკოლმეურნეო სკოლებში.

მიმდინარე წელს 10 კლასს ამთავრებს 992 მოსწავლე 1955
წელს კი 11 კლასს დაამთავრებს 1627 კაცი.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს განათლების განყოფილების
მიერ ჩატარებული მუშაობა საზოგადოებრივი ორგანიზაციების და-
ხმარებით რვაწლიანი საყოველთაო და საშუალო განათლების შემ-
დგომი განვითარებისათვის კეთილმოწყობილი პირობების შესაქმნე-
ლად. ამის ნათელ დადასტურებას წარმოადგენს ის, რომ „სკოლის
ცხოვრებასთან კავშირის განმტკიცებისა და სსრ კავშირში სახალხო
განათლების სისტემის შემდგომი განვითარების შესახებ“ ამხ. ნ. ს.
ხრუშჩოვის მოხსენების თეზისების გაცნობა-შესწავლის შედეგად
კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა სკოლებს გადასცეს
160 ოთახი 4863 კ/მ ფართით, რომლის საბალანსო ღირებულება
შეადგენს 4716 ათას განეთს. ასევე შეფი ორგანიზაციების მიერ
1958 წელს სკოლის შენობებს ჩაუტარდა მიმდინარე და კაპიტალუ-
რი რემონტი, მოეწყო კაბინეტ-ლაბორატორიები, სახელოსნოები
და სხვა, რომელზედაც დაიხარჯა 395.000 მანეთი.

რაიონის ყველა სკოლა უზრუნველყოფილია სასწავლო-საცეკვებულის მიწის ნაკვეთით, სადაც დათესილია ყველა სახის კულტურული გაშენებულია ჩაი, სუბტროპიკული მცენარეები, ხეხილის ბაღი, ვენახი და სხვა, მოსწავლეები დიდი სიყვარულით მუშაობენ, ისინი უვლიან ცხოველებს, ფრინველებს აბრეშუმის ჭიას, ახდენენ მათზე დაკვირვებებს და სხვა.

რაიონის სკოლების მოსწავლეები და მასწავლებლები აქტიურად არიან ჩაბმული წარმოებლურ შრომაში, ისინი კოლმეურნებთან ერთად მონაწილეობენ მოსავლის აღებაში. 1958 წელს მოსწავლეებმა მოკრიფეს და სახელმწიფოს ჩააბარეს 3400 ტონა ხარისხოვანი ჩაის მწვანე ფოთოლი. მიმდინარე წლისათვის სკოლებმა ვალდებულება აიღეს მოკრიფონ და სახელმწიფოს ჩააბარონ 5.500 ტონა ხარისხოვანი ჩაის მწვანე ფოთოლი, რაც რაიონის გეგმის 32%-ს შეადგენს.

დაღვენილია მოსწავლეთა მომზადების პროფილი და პროფესია თვითეული საშუალო სკოლისათვის, რომელიც ზუსტად არის შეფარდებული რაიონის სახალხო მეურნეობის განვითარების შეიძლიან პერსპექტიულ გეგმისათან და კადრების მოთხოვნილებასთან.

საწარმოო სწავლების ბაზად ქალაქისა და სოფლის საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო შრომითი პოლიტექნიკური სკოლებისათვის გათვალისწინებულია ინგირის ქალალდის კომბინატი, საკონსერვო ქარხანა, საგრენაჟო ქარხანა, სტს-ი, ჩაის ფაბრიკები, საბჭოთა მეურნეობები.

სოფ. რუხის მექანიზირებულ კოლექტივ-გიგანტში სამი წელია რაც ზოოტექნიკოსის პროფესიის ეუფლება 75 მოსწავლე. დაგეგმილია 1965 წლისათვის მომზადდების ჩანარისათვის ტექნიკური — 785, სასოფლო-საცეკვებულო მანქანათმცოდნე — 309, კვების ტექნიკური — 276, ქალალდის დამუშავების სპეციალისტი — 445, ჩაის ტექნიკოსი — 1572, ზოოტექნიკოსი — 222, მემინდვრე — 750, მეცენატე — 99, სუბტროპიკული კულტურების სპეციალისტი — 196, მეაბრეულებელი — 250, სულ 4744 კაცი.

სახალხო მეურნეობის განვითარების პერსპექტიული გეგმისა და კადრების მოთხოვნილების მიხედვით რაიონის ყველა წარმოებას, კოლმეურნეობას და საბჭოთა მეურნეობას შედგენილი აქვს სკოლა დამთავრებულთა სამუშაოზე მოწყობის ყრველწლიური კონკრეტული გეგმა.

განათლების განყოფილებას და პროფესიონალის რაიონის ჩაირებული აქვს დიდი მუშაობა კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების, ფაბრიკა-ქარხების და მოსწავლეთა მშობლების აქტივის ჩასაბმელად სკოლებისათვის სასწავლო-მატერიალური ბაზის

განმტკიცების საქმეში. რაიონის აქტივის კრების მიერ აღმოჩეული ვალდებულებით შენდება და მ/წლის 1-ლ სექტემბრისათვის დამოუკიდებელი რდება 9 სკოლის შენობა 1340 ბავშვისათვის, რომელზედაც გვითხვა-ლისწინებულია დაიხარჯოს 3400 ათასი მანეთი. დაწყებულია და 1961 წლისათვის უნდა დამთავრდეს 7 სკოლის შენობა 2700 მოსწავლისათვის, რომელზედაც დაიხარჯება 7600 ათასი მანეთი. აღნიანული შენობები მთლიანად უზრუნველყოფენ რაიონის ყველა სკოლის ერთცვლიან მეცადინეობაზე გადასვლას. ასევე საქმაო რაოდენობის თანხებია გათვალისწინებული სასკოლო კაბინეტ-ლაბორატორიების, სახელოსნოების, სასკოლო ბიბლიოთეკების მოსაწყისუბად და სხვა საჭირო ხელსაწყო-ინვენტარის შესაძნად. მიმდინარე წელს შეივსება 54 კაბინეტ-ლაბორატორია, მოეწყობა 15 სახელოსნო 47 სპორტული და მოედანი, 12 ბუფეტი და სასაღილო.

დადგენილია 1965 წლისათვის რაიონის ყველა სკოლაში მოეწყოს უფასო კვება მოსწავლეთათვის; 2 სკოლის ყველა მოსწავლეს მ/წლის სექტემბრიდან მიეცეს უფასო საუზმე.

პროფესიონალის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმი და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია ადგენენ:

1. მოწონებულ იქნას ზუგდიდის რაიონის განათლების განყოფილებისა და პროფესიონალის რაიონის მიერ სკოლების რეორგანიზაციასთან დაკავშირებით ჩატარებული მუშაობა.

2. რჩევა მიეცეთ აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებს, სამხრეთ ოსეთის ა/ო ოლქის, რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებათა გამგეებსა და ვანათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშავთა პროფესიონალის კომიტეტების თავმჯდომარეებს გაავრცელონ და გამოტყენონ პრაქტიკაში ზუგდიდის რაიონის განათლების განყოფილების და პროფესიონალის რაიონის მუშაობის გამოცდილება სკოლების გარდაქმნის საქმეში, სასწავლო-მატერიალური ბაზის განმტკიცებისა და სხვა საკითხების გადაწყვეტაში, კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობის, წარმოება-დაწესებულების და მშობელთა საზოგადოებრიობის ფართოდ ჩაბმის საქმეში.

3. დაევალოს ზუგდიდის რაიონის განათლების განყოფილების გამგეს ამს. ა. ჭითანავის და პროფესიონალის რაიონის თავმჯდომარეს ამს. გ. მანიას:

ა) დააწესონ ყოველდღიური კონტროლი სკოლების ქსელის გარდაქმნისა და სკოლების სასწავლო-მატერიალური ბაზის განმტკიცებისათვის შემავალია და სკოლების სასწავლო-მატერიალური ბაზის განმტკიცებისათვის.

ცებისათვის დასახული გეგმის შესრულებაზე; მიიღონ მათზე დამრკიდებული ზომები სკოლების ერთცვლიან მეცადინეობაზე გადაწყვეტილის დასაჩქარებლად:

ბ) რეკომენდაცია მიეცეს ზუგდიდის რაიონის ყველა სკოლის ხელმძღვანელს სკოლის პარტიულ და პროფესიულ ორგანიზაციებთან ერთად მობილიზაცია გაუკეთონ პედაგოგიურ და მოსწავლეთა კოლექტივებს სკოლების სასწავლო მატერიალური ბაზის განვიტკიცების პერსპექტიული გეგმის შესრულებისა და სასწავლო-საღმიზრდელო მუშაობის ამაღლებისათვის ბრძოლის საქმეში;

გ) უზრუნველყოფის შეუფერხებელი მუშაობისათვის საჭირო პირობები ყველა იმ შეიდწილიანი სკოლებისათვის, რომელიც 1962—1963 სასწავლო წლიდან რვაწლიან სკოლებად უნდა გადაკეთდეს;

დ) განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ სკოლა-ინტერნაციების ქსელის გაფართოებას;

ე) გაატარონ საჭირო ღონისძიებანი მოსწავლეთა კონტინგენტის შენარჩუნებისა და 1959 წ. 1 სექტემბრისათვის ყველა სასკოლო ასაკის ბავშვის სწავლებაში ჩაბმისათვის;

ვ) წარმოების ხელმძღვანელებთან და კოლმეურნეობების გამზეობებთან ერთად უზრუნველყონ მოსწავლეების საქმაო რაოდენობის სამუშაო ადგილის და საწარმოო სწავლებისათვის კვალიფიციური ხელმძღვანელების გამოყოფა, შექმნან აუცილებელი სანიტარულ-ჰიგიენური, ტექნიკის უსაფრთხოებისა და შრომის პირობები;

თ) ჩაატარონ ახსნა-განმარტებითი მუშაობა იმ ახალგაზრდობას შორის, რომელთაც არა აქვთ საშუალო განათლება, რათა ჩააბან მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლებში და დაუსწრებელ საშუალო სკოლებში;

ზ) კიდევ უფრო გააძლიერონ მუშაობა მასწავლებელთა, და სკოლის ხელმძღვანელთა კვალიფიკაციის ასამაღლებლად. უფრო შეტი რაოდენობით მოაწყონ მათთვის კურსები, სემინარები, პრაქტიკულები, ექსკურსიები, ლექციები, მოავლინონ პედაგოგიური ინსტიტუტის დაუსწრებელ განყოფილებაზე ყველა ის მასწავლებელი, რომელსაც არა აქვს უმაღლესი განათლება და შეუქმნან მათ ყველა პირობა მუშაობისათვის.

3. დაევალოს გაზეთ „სახალხო განათლების“ და ურნალ „კიმუნისტური აღზრდისათვის“ რედაქციებს გააშუქონ უახლოეს

ნომრებში ზუგდიდის რაიონის განათლების განყოფილების პროფესიონალის რაიონის მუშაობის გამოცდილება სახალხო კულტურული და განვითარების განათლების სისტემის გარდაქმნისა და სკოლის ცხოვრებასთან კავშირის განმტკიცების დარგში.

განათლების, უმაღლ. სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებ. მუშაკთა პროფესიონალის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარე

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი

ლ. მალლაფერიძე

გ. ნ. ჯიბლაძე

დ ა ღ ვ ე ნ ი ღ ე ბ ე

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიისა და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფესიონის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმისა

1959 წლის 29 მაისი

ახალი, 1959—1960 სასწავლო წლისათვის სკოლებისა და საბავშვო დაწესებულებების საუკეთესოდ მომზადებისათვის სოციალისტური შეჯიბრების გაშლის შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფესიული კავშირის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმი ადგენენ:

1. საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს და პროფესიულ კავშირთა საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს 1959 წლის 19 მაისის № 384 დადგენილება „ახალი, 1959—1960 სასწავლო წლისათვის სკოლებისა და საბავშვო დაწესებულებების საუკეთესოდ მომზადებისათვის სოციალისტური შეჯიბრების გაშლის შესახებ“ დაეგზავნოს აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქების, რაიონების განათლების განყოფილებებს, განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფესიული კავშირის რაიონულ და საქალაქო კომიტეტებს სახელმძღვანელოდ და შესასრულებლად.

2. დაევალოს აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებათა გამგეებს, განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფესიული კავშირის რაიონულ და საქალაქო კომიტეტებს სახელმძღვანელოდ და შესასრულებლად.

ა) 10 დღის ვადაში გააცნონ ყველა სკოლის, საბავშვის გადასახლებულების, საწარმოს და დაწესებულებების მუშაკებს კოლმე-
ურნეობებს, „ახალი, 1959—1960 სასწავლო წლისათვის სკოლებისა
და საბავშვო დაწესებულებების საუკეთესოდ მომზადებისათვის სა-
ქართველოს სსრ რაიონებსა და ქალაქებს შორის სოციალის-
ტური შეჯიბრების პირობები“ და საჭირო ზომები მიიღონ იმისათ-
ვის, რომ თითოეულმა რაიონმა (ქალაქმა), სკოლამ და საბავშვო
დაწესებულებამ, კოლმეურნეობამ, საბჭოთა მეურნეობამ, წარმოება-
დაწესებულებამ იყისრონ კონკრეტული ვალდებულებები ახალი სა-
სწავლო წლისათვის წარმატებით მოსამზადებლად; რაიონის, (ქა-
ლაქის) მიერ ნაკისრი ვალდებულებების ასლები წარადგინონ საქარ-
თველოს სსრ განათლების სამინისტროში ა/წ 15 ივნისამდე, ხოლო
მზადების მიმდინარეობის შესახებ ინფორმაციები ყოველი თვის 5
რიცხვისათვის.

სისტემატური კონტროლი და ხელმძღვანელობა გაუწიონ სკო-
ლებსა და საბავშვო დაწესებულებებს, ზუსტად ოღრიცხონ ნაკისრი
ვალდებულების შესრულება და შედეგი წარადგინონ განათლების
სამინისტროს ა/წ 1 ოქტომბრამდე.

ბ) განათლების სამინისტროს სკოლების სამშართველომ (ამხ. გ. საყვარელიძე) ზონის ინსპექტორების მეშვეობით პრაქტიკული
დახმარება და კონტროლი გაუწიოს განათლების განყოფილებებს
ახალი სასწავლო წლის წარმატებით მომზადებისათვის სოციალის-
ტური შეჯიბრების გაშლისა და ნაკისრი ვალდებულებების დროუ-
ლიდ და მაღალხარისხოვნად შესრულების საქმეში.

3. დაევალოს კომისიის ამბ. ღ. მაღლაფერიძის, (თავმჯდომა-
რე) ბ. კიზირიას, გ. საყვარელიძის, ა. კვაჭაძის, ა. ლადუას, მ. ლომ-
ჯარიას და ს. არველაძის შემადგენლობით უზრუნველყოს რაიო-
ნებსა და ქალაქებს შორის გაშლილი სოციალისტური შეჯიბრების
მიმდინარეობის სისტემატური შემოწმება, შეჯამება და შედეგების
საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსა და პროფესიულ კავშირთა
საქართველოს რესპუბლიკურ საბჭოში წარდგენა.

საქართველოს სსრ
განათლების მინისტრი

გ. ნ. ჯიბლაძე

განათლების, უმაღლესი სკოლისადა
სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა
პროფესიულ კომიტეტის თავმჯდომარე

ღ. ი. მაღლაფერიძე

ბ რ ძ ე ნ ე ბ ე

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმნიშვნელობის

№ 554

1959 წლის 6 ივნისი

გორისა და ხაშურის რაიონების დაწყებით სკოლებში
 სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემოწმების
 შედეგების შესახებ

გავეცანი რა ხაშურისა და გორის რაიონების დაწყებითი სკო-
 ლების სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემოწმების შედე-
 გებს, აღვნიშნავ, რომ ბევრი მასწავლებელი დამაკმაყოფილებლად-
 ართმევს თავს დაკისრებულ მოვალეობას.

მაგრამ დასახელებული რაიონების დაწყებითი სკოლების მუ-
 შაობაში ადგილი აქვს არსებითი ხასიათის ნაკლოვანებებს.

ხაშურის რაიონის სოფ. ტაშისკარის დაწყებითი სკოლის
 წლიური სამუშაო გეგმა ზოგადია. სუსტია შინასასკოლო კონტრო-
 ლი და ხელმძღვანელობა, გაკვეთილების ცხრილი არ არის შედგე-
 ნილი საჭირო მოთხოვნილებათა დაცვით, უგულებელყოფილია
 სკოლაში პიონერთა და ოქტომბრელთა შორის მუშაობა. სკოლის
 გამგე ტ. იმნაიშვილი და მასწავლებლები არ იცნობენ საკ. ილკე
 ცენტრალური კომიტეტის VIII პლენუმის გადაწყვეტილებას. სკო-
 ლის არა აქვს სასწავლო-საცდელი მიწის ნაკვეთი. ეზო შეულობავი
 და დანაგვიანებულია, მოუვლელია ნარგავები. არ არის მოწყობი-
 ლი შრომის ოთახი. სკოლის გამგეს სამასწავლებლო გადაქცეული
 აქვს საცხოვრებელ ბინად. თუმცა მას სკოლის შენობაში საცხოვ-
 რებლად უკავია საკმაოდ მოზრდილი ფართობი. სასკოლო ბიბლი-
 ოთების წიგნები მოუვლელი და გამოუყენებელია. მოუწესრიგებე-
 ლია წიგნების აღრიცხვა, ამოუღებელია შეუფერებელი წიგნები.

ცუდად ისწავლება არითმეტიკა ტაშისკარის სკოლის I — III

და IV, სოფელ ბიჯნისის დაწყებითი სკოლის III და გორის ონის სოფ. ახალუბნის დაწყებითი სკოლის II კლასებში (მაცხოვილებელი) დაწყები: მ. ტაბატაძე, ე. ხაჩიძე, ა. მაისურაძე), I კლასში მოქმედება 20 ფარგლებში. 15 აპრილს არითმეტიკის საკონტროლო წერაში ტაშისკარის დაწყებითი სკოლის მე-3 კლასის 7 მოსწავლიდან შეფასება „2“ მიიღო ხუთმა, ხოლო „1“ ერთმა მოსწავლემ. ტაშისკარის დაწყებითი და სატივის 7 წლიანი სკოლების IV კლასების მოსწავლეები ვერ ახერხებენ რიცხვების წერას მილიონის ფარგლებში, ვერ ცნობენ კომპონენტებს, ვერ არჩევენ სახელდებულ რიცხვებს განცენებული რიცხვებისაგან, არ ძალურთ გამოიანგარიშონ საკლასო ოთახის ფართობი. ბიჯნისის დაწყებითი სკოლის III კლასის მოსწავლეები ვერ ახერხებენ რიცხვების წერას 1000 ფარგლებში, არ იციან ოთხი მოქმედება 1000 ფარგლებში, არ იციან 5 მოსწავლიდან დავალება არითმეტიკაში შესრულებული არ ჰქონდა 3 მოსწავლეს. გორის რაიონის ახალუბნის დაწყებითი სკოლის II კლასის მოსწავლეებმა არ იციან ოთხი მოქმედება 100 ფარგლებში. ბავშვები ვერ წერენ რონიშნა რიცხვებს.

უპასუხისმგებლოდ ეკიდება თავის მოვალეობას სატივის 7 წლიანი სკოლის IV კლასის მასწავლებელი ქ. ორჯონიქიძე.

ბიჯნისის დაწყებითი სკოლის I კლასის მოსწავლეებს უჭირთ ზოგიერთი ასოს გამოცნობა; მოსწავლეთა წერითი ნამუშევრები დაბალ დონეზეა შესრულებული. ამ კლასის მასწავლებელი ე. ხაჩიძე ნაკლებად ემზადება გაკვეთილისათვის, გრამატიკულ ნასალას ტექსტიდან მოწყვეტით ასწავლის, იგი ჩამოჟღავნის დაუსწრებელ სწავლებაში და არ ზრუნავს პედაგოგიური კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის.

დაბალ დონეზე ისწავლება ხელგარჯილობა გორის რაიონის ერგენეთის (გამგე ქ. ორჯონიქიძე) და ხაშურის რაიონის სოფ. ტაშისკარის დაწყებით სკოლებში. უგულებელყოფილია მიწის ნაკვეთზე მუშაობა. არ არის მოწყობილი შრომის ოთახები, თუმცა ამის შესაძლებლობა სკოლას გააჩნია. ტაშისკარის დაწყებითი სკოლის II – IV კლასების მასწავლებელი მ. ტაბატაძე მოუმზადებელი გამოცხადდა ხელგარჯილობის გაკვეთილზე. მოსწავლეთა უმრავლესობამ უსაქმოდ გაატარა მთელი 45 წუთი.

შინდარის დაწყებითი სკოლა (გამგე ვ. აბრამაშვილი) მოთავსებულია დაქირავებულ შენობაში, სახურავიდან წყალი ჩამოდის. სკოლას არა აქვს სასწავლო საცდელი მიწის ნაკვეთი და სასკოლო

ბიბლიოთეკა. 13 აპრილს სკოლის გამგეს ვ. აბრამაშვილს და მას წაცემული წავლებელ ფ. ნადირაძეს არ აღმოაჩნდათ გაკვეთილის გეგმა. ამას უძრავი ლის ურნალებში არ არის შეტანილი გადაცემული მასალა. არ არის დაცული სასკოლო და მოსწავლეთა პირადი ჰიგიენა. არ სწარმოებს მუშაობა პიონერთა შორის, ღლდების გადაცემული არ არის ოქტომბრელთა ჯგუფები. სუსტია სკოლის კავშირი კოლმეურნეობასთან და მოსწავლეთა მშობლებთან. უმოქმედობას იჩენს მშობელთა კომიტეტი. სკოლის გამგე ვ. აბრამაშვილი ურიცდება არსებულ ნაკლოვანებებს და არ იბრძვის მათ აღმოსაფხვრელად.

ზეპირსიტყვიერად ისწავლება ბუნებისმეტყველება ბიჯნისისა და გორის რაიონის სოფ. მეჯვრისხევის დაწყებითი სკოლების IV კლასებში. მასწავლებლები მ. ხახუნაშვილი და ტ. კვირიკაშვილი წინასწარ არ ემზადებიან ცდების ჩატარებისათვის, საპროგრამო მასალის მოთხოვნათა შესაბამისად არ აწყობენ ექსკურსიებს ადგილობრივი სასარგებლო წიაღისეულის დასათვალიერებლად. მეჯვრისხევის დაწყებითი სკოლის IV კლასის მასწავლებელმა 23 აპრილს ისე ახსნა ნიაღავის შეღვენილობა, რომ თვალსაჩინოდ ბავშვებს არაფერი უჩივენა. ასევე მოიქცა 16 აპრილს ხაშურის რაიონის ბიჯნისის დაწყებითი სკოლის IV კლასის მასწავლებელი მ. ხახუნაშვილი.

გორის რაიონის სოფ. გარდატნის დაწყებითი სკოლის IV კლასის გეოგრაფიის მასწავლებელ მ. რევაზიშვილს 24 აპრილს არ აღმოაჩნდა გაკვეთილის გეგმა. 30 მასწავლიდან ამ დღეს გაკვეთილი თითქმის არცერთმა არ იცოდა. ნიშნები კი ლიბერალურად დაიწერა. სკოლას არა აქვს რუკები, კომპასი და სხვ.

სუსტია სკოლის გამგის კონტროლი და ხელმძღვანელობა მასწავლებელთა მუშაობაზე.

სოფ. მეჯვრისხევის სკოლის (გამგე ა. ა. ხომასურიძე) წლიური სამუშაო გეგმა ზოგადია და ბრ ასახავს ამ სკოლის სპეციფიკურ პირობებს. სუსტია სკოლის გამგის კონტროლი და დახმარება მასწავლებელთა მუშაობაზე, უგულებელყოფილია სკოლაში პიონერთა შორის მუშაობა. არ არის აღდგენილი ოქტომბრელთა ჯგუფები. სკოლის გამგე და მასწავლებლები არ იცნობენ საქ. ალექს ტენიალური კომიტეტის VIII პლენურის გადაწყვეტილებას. სკოლას არა აქვს სასკოლო ბიბლიოთეკა. სასწავლო საცდელი მიწის ნაკვეთი მოუღველია და არ არის გამოყენებული სასწავლო მიზნებისათვის. არ არის დაცული მოსწავლეთა პირადი ჰიგიენა. სუსტია სკოლის კავშირი კოლმეურნეობასთან. უმოქმედობას იჩენს მშობელთა კო-

არადამაყმაყოფილებლად მუშაობენ ერგნეთისა და ახალუბნის დაწყებითი სკოლები (გამგები ქ. ორჯონივიძე, ე. ბლუაშვილი). ერგნეთის სკოლის ეზოს საგრძნობლად დიდი ფართობი შეუღობავია და ველად არის გაშევებული. ყურადღება არ ექცევა მოსწავლეებში შრომის ჩვევების გამომუშავებას. სკოლას არ გააჩნია ქარადა და მოსწავლეთა პირად საქმეებს სკოლის გამგე შინ ინახავს.

ახალუბნის სკოლის გამგე ე. ბლუაშვილი ყურადღებას არ აქცევს სკოლის ეზო-კარმილამოს მოწესრიგებას. პატარა ეზო, რომელიც სკოლას გააჩნია, სამიმოსვლო გზებით არის დასერილი. სკოლის სარდაფში კოლმეურნეობას მოთავსებული აქვს ინვენტარი. I კლასში შემოღებულია საგნობრივი სისტემა. სკოლაში არ არის დაცული მოსწავლეთა პირადი ჰიგიენა.

მთელი რიგი სკოლები არ ღებულობენ განათლების სამინისტროს ბრძანებათა და ინსტრუქციათა კრებულებს.

ოქტომბრელთა ჯაფუფები არ არის აღდგენილი ხაშურის რაიონის სოფ. ბიჯნისის (გამგე გ. ლომიძე), კლდისწყაროს (გამგე ს. გაფრინდაშვილი), ბელლითის (გამგე თ. მანჩხაშვილი), შინდარის (გამგე ვ. აბრამაშვილი), გორის რაიონის გარდატანის (გამგე ვ. ჯაფარიშვი), ერგნეთის (გამგე ქ. ორჯონივიძე), ახალუბნის (გამგე ე. ბლუაშვილი) დაწყებით სკოლებში. ამ სკოლებში ყურადღება არ ექცევა პიონერთა შორის მუშაობას. ბავშვები არ ატარებენ ყელსახვევებს, არ გააჩნიათ პიონერული ატრიბუტები. პიონერები ჩამორჩებიან სწავლაში.

ზოგიერთი სკოლის გამგე არ ამარავებს სკოლებს ხელგარჯილობის, გეოგრაფიის, ბუნებისმეტყველებისა და ისტორიის სწავლებისათვის საჭირო სასწავლო მოწყობილობით. იშვიათად ეწყობა ექსკურსიები კოლმეურნეობებსა, საბჭოთა მეურნეობებსა და ფერმებში.

სკოლის გამგეები და მასწავლებლები ყურადღებას არ აქცევენ მოსწავლეთა ესთეტიკურ აღზრდას, მოსწავლეები დადიან ჭუჭუიანი, მოურგებელი ტანსაცმელით, არ ატარებენ ცხვირსახოცებს, არ უვლიან სასწავლო ნივთებს. ჩაცმულობის მხრივ ზოგიერთი მასწავლებელიც მოუწესრიგებელია.

მიმდინარე სასწავლო წლის I—II და III მეოთხედებში გორის რაიონის განათლების განყოფილების მიერ (გამგე ა. ჩხეიძე) საინსპექტორო შემოწმება ჩატარებულია 80 დაწყებითი სკოლიდან 46

სკოლაში, ხოლო ხაშურის რაიონის განათლების განყოფილების მიერ 34-დან 28 სკოლაში. საინსპექტორო შემოწმების მასალები არაა სრულყოფილი. განათლების განყოფილებები არ ახდენენ მი-
ცემული მითითებების შესრულების შემოწმებას.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. დაწყებითი სკოლების გამგეებმა:

ა) მდგომარეობის არსებითად გაუმჯობესების უზრუნველსა-
ყოფად გააძლიერონ კონტროლი და ხელმძღვანელობა მასწავლებ-
ლების მუშაობაზე;

ბ) უზრუნველპყონ სკოლები ხელგარვილობის, ხატვის, ბუნე-
ბისმეტყველების, გეოგრაფიის, ისტორიის სწავლებისათვის საჭირო
ნასალითა და ხელსაწყო იარაღებით, მოაწესრიგონ სასწავლო-საც-
დელი მიწის ნაკვეთი და უზრუნველპყონ მათი გამოყენება. ბუნე-
ბისმეტყველებისა და სხვა საგნების სწავლების დროს;

გ) სათანადოდ მოამზადონ და ჩაიგრძონ სასწავლო ექსკურ-
სიები მახლობელ კოლმეურნეობებსა და მეცნიერებების-მეფრინვე-
ლეობის ფერმებში;

დ) ქმედითი დახმარება გაუწიონ პიონერთა ორგანიზაციებს
და მიაღწიონ, რომ პიონერები იყვნენ მაგალითის მაჩვენებლები
სწავლასა და დისკუსიინის განმტკიცების საქმეში; საკავშირო
ალკე ცენტრალური კომიტეტის VIII პლენუმის გადაწყვეტილება-
თა შესაბამისად აღადგინონ ოქტომბრელთა ჯგუფები და გაშალონ
სათანადო მუშაობა;

ე) წესრიგში მოიყვანონ სასკოლო ბიბლიოთეკები, მოსწავლე-
თა და მასწავლებელთა პირადი საქმეები; ხელი შეუწყონ მასწავ-
ლებელთა ჩაბმას დაუსწრებელ სწავლებაში;

ვ) განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ ეზო-კარმილამოს
გამწვანებას, სანიმუშოდ იქნიონ სასკოლო შენობა, სასწავლო
ნივთები და სასკოლო ინვენტარი, დაიცვან სასკოლო და მოსწავ-
ლეთა პირადი ჰიგიენა; განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ
მოსწავლეთა ესთეტიკურ აღზრდას.

2. გორისა და ხაშურის რაიონების განათლების განყოფილე-
ბათა გამგეებმა (ამს. ამს. ა. ჩხეიძე, კ. მესხი):

ა) გააძლიერონ დაწყებითი სკოლებისადმი ხელმძღვანელობა
და კონტროლი, სკოლების მუშაობის შემოწმების შედეგები სისტემა-
ტურად განიხილონ სახალხო განათლების საბჭოს სხდომებზე და
განახორციელონ ქმედითი ღონისძიებები სწავლა-აღზრდის ხარის-
ხის გასაუმჯობესებლად;

ბ) აღკვეთონ დაწყებითი სკოლის I—II კლასებში სწავლის მიზანობრივი სისტემა;

გ) სისტემატურად შეამოწმონ სკოლებისადმი მიცემული მითითებების შესრულების მდგომარეობა;

დ) ჩააბან დაწყებითი სკოლების მასწავლებლები დაუსწრებელ სწავლებაში და გაუწიონ მათ მუშაობაში დახმარება;

3. მიღებულ იქნას ცნობად, რომ მასწავლებელთა მუშაობაზე სუსტი კონტროლისა და სასწავლო-აღმზრდელობითი საქმიანობისადმი სუსტი ხელმძღვანელობისათვის ხაშურის რაიონის სოფელ ტაშისკარის დაწყებითი სკოლის გამგე ტ. იმნაიშვილი და გორის რაიონის სოფ. მეჯვრისხევის დაწყებითი სკოლის გამგე ა. ა. ხომასურიძე განთავისუფლებულნი არიან თანამდებობიდან.

4. მასწავლებელთა მუშაობაზე სუსტი კონტროლის, შრომითი სწავლების დაბალ დონეზე დაყენების, პიონერთა და ოქტომბრელთა შორის მუშაობის უფლებელყოფის, ეზო-კარმიდამოს მოუწესრიგებლობისათვის გორის რაიონის სოფ. ერგეთის, ახალსოფლის დაწყებითი სკოლების გამგეებს ქ. ორჯონივიძეს, ე. ბლუაშვილსა და ხაშურის რაიონის შინდარის სკოლის გამგეს ა. აბრამაშვილს გამოეცადოთ საყვედური.

5. საგნის სწავლების დაბალ დონეზე დაყენებისათვის ხაშურის რაიონის სოფ. ტაშისკარის დაწყებითი სკოლის II — IV კლასების არითმეტიკისა და ხელგარჯილობის მასწავლებელ მ. ტაბატაძეს, სოფ. ბიჯნისის დაწყებითი სკოლის I — III კლასების ქართული ენისა და არითმეტიკის მასწავლებელ ე. ხაჩიძეს. გორის რაიონის გარდატნის დაწყებითი სკოლის IV კლასის გეოგრაფიის მასწავლებელ მ. რევაზიშვილს და ახალსოფლის დაწყებითი სკოლის II კლასის არითმეტიკის მასწავლებელ ა. მაისურაძეს გამოეცადოთ საყვედური.

6. გორისა და ხაშურის რაიონების განათლების განცოფილებათა გამგეებმა ეს ბრძანება განიხილონ, ყველა დაწყებითი სკოლის პედაგოგიური საბჭოს სხდომაზე და 1959/1960 სასწავლო წლის დასაწყისისათვის წარმოადგინონ მოხსენებითი ბარათი ბრძანებაში აღნიშნულ ნაკლოვანებათა გამოსწორების მდგომარეობის შესახებ.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1959 წლის 29 მაისის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი

გ. ნ. ჯიბლაძე

ბ ჩ ძ ა ნ მ ბ ა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სამინისტროსადმი

№ 555

1959 წლის 6 ივნისი

სკოლებში დისციპლინის განმტკიცების ღონისძიებათა თაობაზე
 საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1956 წლის 2 მარტის
 № 195 ბრძანების შესრულების შემოწმების შედეგების შესახებ
 გორის რაიონის ატენის, ტირქნისის, ხელთუბნისა და ხაშურის
 რაიონის ალისა და ქვიშხეთის საშუალო სკო-
 ლებში პედაგოგიური საბჭოს სხდომებზე სხვადასხვა დროს განხი-
 ლულია საკითხი მოსწავლეთა დისციპლინის მდგომარეობის შესა-
 ხებ და გატარებულია რიგი ღონისძიებანი. მაგრამ არცერთ ამ
 სკოლაში განხილული არ არის საქართველოს სსრ განათლების სა-
 მინისტროს 1956 წლის 2 მარტის ბრძანება № 195 სკოლაში შეგ-
 ნებული დისციპლინის განმტკიცების ღონისძიებათა შესახებ.

შეინიშნება არსებითი ნაკლოვანებები შეგნებული დისციპლი-
 ნის განმტკიცების საქმეში. სათანადო სიმაღლეზე არა დგას კომ-
 კაჟიშირული და პიონერული ორგანიზაციების მუშაობა. დირექტო-
 რები ჯერ კიდევ ვერ წარმართავენ ამ ორგანიზაციების მუშაობას
 იმგვარად, რომ ქმედითად ჩააბან ისინი შეგნებული დისციპლინის
 განმტკიცებისათვის ბრძოლაში. დაბალია პიონერთა და მოსწავლე-
 თა მოსწრება; ვერ ასწრებს ატენის სკოლაში 180-დან—23, ხელთ-
 უბნის სკოლაში—175-დან—34, ალის სკოლაში—172-დან—30, ხო-
 ლო ქვიშხეთის სკოლაში 230-დან—40 პიონერი. ზოგიერთ დი-
 რექტორს, მასწავლებელსა და კლასის ხელმძღვანელს სათანადო
 არა აქვს შეგნებული, რომ დისციპლინა წარმოადგენს სწორად და-
 4. კრებული 7

გორის რაიონის სოფ. ტირიძისის საშუალო სკოლაში (და-
რექტორი ა. ნ. შალამოვი) ხშირია მოსწავლეების მიერ გაკვეთი-
ლების გაცდენის, სასკოლო ინვენტარის დაზიანების, დავალების
შეუსრულებლობის, მასწავლებელზე შესიტყვების, გაკვეთილიდან
გაპარვის შემთხვევები. აյ მასწავლებლების მიერ გაკვეთილების
გაცდენის და არაფხიზელ მდგომარეობაში გამოცხადების შემთხვე-
ვებიც კი გვხდება.

მსგავსი შემთხვევებია ხელთუბნისა (დირექტორი დ. გელაშვი-
ლი) და ატენის (დირექტორი ა. საგანელიძე) სკოლებში.

ხაშურის რაიონის ქვიშხეთის სკოლის (დირექტორი გ. მან-
ჩხაშვილი) IX და VI კლასების მოსწავლეები რ. და მ. ხაჩიძეები
დააკავა მილიციამ, რადგანაც ისინი მომწამლავი ნივთიერების სა-
შუალებით ეწეოდნენ მტკვარში თევზის ჭერას.

დი ზა მოსწავლეთა მიერ გაცდენილი გაკვეთილების რაოდე-
ნობა. მაგალითად, სასწავლო წლის I, II და III მეოთხედებში
ტირიძისის საშუალო სკოლის (დირექტორი ა. ნ. შალამოვი) მოს-
წავლეების მიერ გაცდენილი 21334 გაკვეთილიდან 9730 არასაპა-
ტიოა, ხელთუბნის სკოლაში (დირექტორი დ. გელაშვილი) 13023-
დან—2775, ქვიშხეთის სკოლაში (დირექტორი გ. მანჩხაშვილი)
9390-დან—1810, ალის სკოლაში (დირექტორი ა. ნოზაძე) 6773-
დან—1644. ატენის სკოლას (დირექტორი ა. საგანელიძე) მოსწავ-
ლეების მიერ ამავე პერიოდში არასაპატიო მიზეზით გაცდენილია
1079 გაკვეთილი.

დაბალია მოსწავლეთა აქადემიური მოსწრება. ხაშურის რაი-
ონის ალის საშუალო სკოლის VIII² კლასში ჩამორჩება 19 მოსწავ-
ლიდან 8, ქვიშხეთის საშუალო სკოლის VI კლასში 25-დან — 10,
გორის რაიონის ატენის სკოლის VII კლასში 21-დან — 10, IX
კლასში 13-დან—6, ხოლო X კლასში 18-დან—8 მოსწავლე.

სკოლის დირექტორები სუსტად იბრძვიან საყოველთაო სა-
გალდებულო სწავლების კანონის გატარებისათვის. მიმდინარე სა-
სწავლო წლის განმავლობაში ხაშურის რაიონის სოფ. ალის სა-
შუალო სკოლას ჩამოშორდა 43 მოსწავლე. VIII კლასში
გეგმით გათვალისწინებული 52 მოსწავლის ნაცელად ირიცხება 38
მოსწავლე. ქვიშხეთის საშუალო სკოლას ჩამოსკილდა 12, გორის
რაიონის სოფ. ხელთუბნის საშუალო სკოლას—19, ხოლო ტირიძი-
სისა და ატენის საშუალო სკოლებს 16—16 მოსწავლე. ქვიშხეთის,
50

ალის, ხელთუბნისა და ატენის საშუალო სკოლებში მოუგვარებენ
ლა მოსწავლეთა მოძრაობის ფურნალები.

სკოლების დირექტორები და სასწავლო ნაწილის გამგები
ნაკლებად ესწრებიან მასწავლებლებს გაკვეთილებზე. სასწავლო
წლის პირველ სამ მეოთხედში გორის რაიონის სოფ. ატენის სკო-
ლის დირექტორს ა. საგანელიძეს მოსმენილი აქვს 56 გაკვეთილი,
სასწავლო ნაწილის გამგეს 6. ბზიაშვილს 75, ხელთუბნის სკოლის
დირექტორს—57, ტირენისისას—98, ხოლო ხაშურის რაიონის
სოფ. ქვიშეთის სკოლის დირექტორს გ. მანჩხაშვილს 84 გა-
კვეთილი.

სასკოლო ორგანიზაციები, კლასის ხელმძღვანელები, მასწავ-
ლებლები. მშობელთა კომიტეტები ერთობლივად არ იბრძვიან
სკოლაში წესრიგის დასამყარებლად.

ყველგან არ არის განსილეული საბჭოთა კავშირის კომუნი-
სტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მი-
ნისტრთა საბჭოს მიერ მიღებული დადგენილება საზოგადოებრივი
წესრიგის დაცვაში მშრომელთა მონაწილეობის შესახებ.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. სკოლის დირექტორებმა:

ა) პედაგოგიურ საბჭოს ხელმძღვანელები საბჭოთა კავშირის კომუნი-
სტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მი-
ნისტრთა საბჭოს მიერ მიღებული დადგენილება საზოგადოებრივი
წესრიგის დაცვაში მშრომელთა მონაწილეობის შესახებ;

ბ) სკოლის მუშაյთა და მოსწავლეთა საერთო კრებაზე განი-
ხილონ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და სსრ კავში-
რის მინისტრთა საბჭოს დადგენილება საზოგადოებრივი წესრიგის
დაცვაში მშრომელთა მონაწილეობის შესახებ და უზრუნველყონ
მათი აქტიური მონაწილეობა ამ დადგენილების შესრულების
საქმეში;

გ) უზრუნველყონ მოსწავლეთა მიმართ პედაგოგიური კოლექ-
ტივის ერთიანი მომთხოვნელობა: სისტემატურად მოაწყონ ლექ-
ცია-საუბრები სკოლაში დისკიპლინის განმტკიცების პედაგოგიური
ხერხებისა და საშუალებების შესახებ;

დ) არ დაუშვან მოსწავლეთა მიერ გაკვეთილების უმიზეზოდ
გაცენისა და დაგვიანება-გაპარვის შემთხვევები;

ე) გააძლიერონ კონტროლი კლასის ხელმძღვანელების მუშაობაზე და გაუწიონ მათ სათანადო დახმარება მოსწავლეთა სამუშაოზე, დის საქმეში. დაავალონ თვითეული კლასის ხელმძღვანელს კარგად შეისწავლონ თავისი სააღმზრდელო კლასის ყოველი მოსწავლის საყოფაცხოვრებო პირობები და დროულად აღმოუჩინონ მათ სათანადო დახმარება;

ვ) ყოველგვარი დახმარება გაუწიონ სკოლის კომკავშირულ და პიონერულ ორგანიზაციებს სამუშაო გეგმების შედგენაში, კომკავშირული ქრებებისა და პიონერთა შექრებების ჩატარებაში; მიაღწიონ იმას, რომ თვითეული კომკავშირელი და პიონერი იყოს სკოლის დასაყრდენი მაღალი წარმატებებისა და სანიმუშო დისკიპლინისათვის ბრძოლის საქმეში;

ზ) განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ მოსწავლეთა შრომითი აღზრდის წარმატებით განხორციელებისათვის ყველა - არსებული შესაძლებლობის გამოყენებას, მოსწავლეთა შრომის სწორორგანიზაციის შრომით ოთახებსა, სასწავლო სახელოსნოებსა და სასკოლო მიწის ნაკვეთზე, მოსწავლეთა მონაწილეობას კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების, ფაბრიკა-ქარხნების საწარმოო საქმიანობაში;

თ) გადაჭრით გააუმჯობესონ მუშაობა შშრომელთა შორის, პარტიული და საბჭოთა ორგანოების წინაშე საჭიროების მიხედვით დააყენონ საკითხი იმ მშობელთა შესახებ, რომლებიც თავიანთი შეიღების აღზრდისადმი გულგრილობასა და უპასუხისმგებლობას იჩენენ; გარდაქმნან მშობელთა კომიტეტების მუშაობა;

ი) განსაკუთრებული ყურადღების ქვეშ იყოლიონ დისკიპლინის დამრღვევი მოსწავლეები, და გაატარონ მათ მიმართ პედაგოგიური ზემოქმედების ღონისძიებანი; ხშირად დაესწრონ მასწავლებლებს გაკვეთილებზე, შეისწავლონ კლასის ხელმძღვანელების მუშაობა და განაზოგადონ მათი დადებითი გამოცდილება;

კ) გაშალონ მუშაობა საყოველთაო სავალდებულო სწავლების კანონის განხორციელებისა და სკოლიდან მოსწავლეთა ჩამოცილების წინააღმდეგ. მოაწესრიგონ მოსწავლეთა მოსრაობის უზრნალები.

2. ხაშურისა და გორის რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა (კ. მესხი, ა. ჩხეიძე):

ა) სკოლების საინსპექტორო შემოწმების დროს სათანადო ყურადღება მიაქციონ მოსწავლეთა დისკიპლინის საკითხებს;

ბ) სახალხო განათლების საბჭოს სხდომაზე დრო და დრო

მოისმინონ სკოლების დირექტორების მოხსენება დისკიპლინის
მდგომარეობის შესახებ საკითხის წინასწარი შესწავლით და საჭიროდა
რო ღონისძიებების დასახვით;

გ) შეისწავლონ მოწინავე სკოლების, კლასის ხელმძღვანელებისა და მასწავლებლების მუშაობის საუკეთესო გამოცდილება და მოახდინონ მათი განზოგადება;

დ) სასწავლო წლის ბოლოს შეამოწმონ ამ ბრძანების შესრულება და სახალხო განათლების საბჭოს სხდომაზე მოისმინონ დასახელებული სკოლების დირექტორების მოხსენება; განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ საყოველთაო სავალდებულო სწავლების კანონის განხორციელებას;

ე) განიხილონ ეს ბრძანება რაიონის სკოლების დირექტორების, სასწავლო ნაწილის გამგეებისა და მასწავლებელთა აქტივის თაობირზე.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1959 წლის 29 მაისის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი

გ. ნ. ჯიბლაძე

გ რ ძ ა ნ ი პ ა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

№ 561

1959 წლის 8 ივნისი

სკალინის სახელობის თბილისის პირველ საშუალო სკოლაში
სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემოწმების
შედეგების შესახებ

გავეცანი რა სტალინის სახელობის თბილისის პირველი სა-
შუალო სკოლის მუშაობის შემოწმების შედეგებს, აღვნიშნავ, რომ
სკოლას გარკვეული წარმატებები აქვს მოპოვებული საყოველთაო
საგალდებულო სწავლების კანონის განხორციელების, პოლიტიკი-
კური სწავლებისა და საერთოდ სასწავლო-აღმზრდელობითი მუ-
შაობის მაღალ დონეზე დაყენების საქმეში.

მაგრამ სკოლის მუშაობაში ადგილი აქვს მნიშვნელოვან ნაკ-
ლოვანებებს.

დაბალი იყო მოსწავლეთა აკადემიური მოსწრება პირველ
მეოთხედში.

პიონერები და კომკავშირელები აფანგარდულ როლს ვერ ას-
რულებენ სწავლაში.

67 კომკავშირელიდან ნიშან ხუთზე სწავლობს მხოლოდ 1 და
ნიშან ოთხზე—13; 482 პიონერიდან პირველი მეოთხედის ბოლოს
ოთხსა და მეტ საგანში „2“ პერნდა 78 პიონერს.

მესამე მეოთხედის ბოლოს 473 პიონერიდან ვერ ასწრებს
106. განსაკუთრებით დაბალია აკადემიური მოსწრება უფროს
კლასებში.

მოსწავლეთა დაბალი მოსწრების მთავარი მიზეზია მასწავლე-
ბელთა არადამაკმაყოფილებელი მუშაობა.

ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი გ. მდივ-

ნიშვილი არ იმეორებს გავლილ მასალას, არ იყენებს მას აღმზრ-
დელობითი შინით, ლიტერატურის თეორიის სწავლების საკუთ-
ხებს არ უკავშირებს ლიტერატურულ მასალას.

მათემატიკის მასწავლებლები ტ. მამალაძე, თ. დოლიძე, გ.
სამაღაშვილი სათანადოდ არ ემზადებიან გაკვეთილებისათვის.

საქონტროლო წერითი ნამუშევრების შეფასება მათემატიკაში
ყოველთვის არ ასახავს ცოდნის ნამდვილ დონეს იმის გამო, რომ
ნამუშევრები ზოგჯერ გულდასმით არ არის გასწორებული (ე. გვა-
ზავა, ტ. მამალაძე, ა. ლონგურაშვილი). ზოგიერთი გაკვეთილი
ლექციის სახეს ატარებს (ა. ბერუჩაშვილი, ი. ჭელიძე). მასწავლე-
ბელ გ. ეორევოლიანის მიერ ჩატარებული სავარჯიშო წერითი სა-
მუშაო ფორმალური ხასიათისაა. მასწავლებლები თ. ჩხიყვაძე, თ.
მუჩიაშვილი, გ. ეორევოლიანი ლექციების ზეპირად გამოკითხვისას
არავითარ მუშაობას არ აწარმოებენ ხატოვანი გამოთქმების გასა-
აზრებლად. სუსტად ატარებს სალექსიკონო მუშაობას მასწავლებე-
ლი ი. ჭელიძე. იგი თვითონ უშვებს გრამატიკულ შეცდომებს.

მასწავლებელმა ნ. ქოიავამ სუსტად იცის რუსული ენა. ზე-
პირ და წერით მეტყველებაში იგი უხეშ შეცდომებს უშვებს.

მასწავლებელი ნ. ქვათაძე ფიზიკის გაკვეთილებს მე-6 --- 7
კლასებში ცდების გარეშე ატარებს.

ბიოლოგიის მასწავლებელი ე. გულისაშვილი ასევე ნაკლებად
იყენებს თვალსაჩინოებას.

სწავლებაში საქმაოდ არ არის დანერგილი კინო.

სუსტად მუშაობენ საგნობრივ-მეთოდური კომისიები ქართულ
ენასა და ლიტერატურაში (ხელმძღვანელი შ. გიგაშვილი), მათემა-
ტიკასა (ხელმძღვანელი გ. ოქრუაშვილი) და ფიზიკაში (ხელმძღვა-
ნელი შ. აბაიშვილი).

საგნობრივ-მეთოდური კომისიების სუსტი მუშაობის შედევად
მასწავლებელთა ერთი ნაწილი ერთფეროვნად ატარებს გაკვეთი-
ლებს, მიმართავს მხოლოდ თხრობას, ლექციას. ნაკლებად არის
გამოყენებული თვალსაჩინოება ისეთ საგნებშიაც კი, როგორიცაა
მათემატიკა, ბიოლოგია, ფიზიკა (ე. გულისაშვილი, ნ. ქვათაძე
და სხვ).

არ დგას სათანადო სიმაღლეზე სასწავლო-აღმზრდელობითი
მუშაობა IV⁴ კლასში. არადაბაქმაყოფილებლად არის დაყენებული
პიონერული მუშაობა; შეკრებები ტარდება ერთფეროვნად და არა-
საინტერესოდ. არ არის სათანადოდ გაშლილი ამ კლასის მოსწავ-
ლეთა მშობლებთან მუშაობა, რის შედეგადაც ადგილი აქვს დის-
კუსტის უხეშად დარღვევას და მოსწრების დაკლებას.

ფიზიკის კაბინეტს არ გააჩნია ფრონტალური და ღვამობის ტორიული სამუშაოებისათვის საჭირო კომპლექტები, არც რაოდ რატორია ამ სამუშაოებისათვის მოწყობილი. კაბინეტში არ შოიბოვება ზოგიერთი თანამედროვე ხელსაწყო.

ბიოლოგიის კაბინეტს აქლია ლაბორატორიული ცხოველები.

სკოლას არ მოეპოვება საჭირო რაოდენობისა და სახელმწოდების ისტორიული რუკები, გეოგრაფიული და ისტორიული ატლასები, აქლიათ ზოგიერთი გეოგრაფიული რუკაც.

ადგილი აქვს დაუდევრობას საკლასო ურნალების წარმოებაში, დამუშავებული მასალა ზოგჯერ გაურჩევლად, ხოლო ზოგჯერ სულ არაა ჩაწერილი. 11⁶ კლასის ურნალში (ხელმძღვანელი გ. ლომთაძე) სასწავლო წლის დასაწყისიდან დამუშავებული მასალის ჩაუწერლობის 60 შემთხვევაა. ასეთივე მდგომარეობაა X² (ხელმძღვანელი გ. ბარამიძე), V³ (ხელმძღვანელი თ. მუხიაშვილი) და სხვა კლასებში. ხშირად არ შეაქვთ გადაცემული გაკვეთილების თემები საკლასო ურნალებში მასწავლებლებს ნ. კობერიძეს, ა. მაისურაძეს, შ. ფანცურიძეს, ბ. ქორქოლიანს, ვ. ცაგარელს.

სკოლის დირექტორს ამხ. ნ. კიკვაძეს მოსმენილი აქვს მხოლოდ 45, სასწავლო ნაწილის გამგეს ამხ. ი. ხელაიას—115 და მეორე სასწავლო ნაწილის გამგეს ამხ. ს. კაშიას—75 გაკვეთილი.

სკოლაში არ არის აღმოფხვრილი უდისციპლინობის შემთხვევები. ძალზე ხშირია გაკვეთილებიდან გაპარვისა და მეცალინეობაზე დაგვიანების შემთხვევები.

სუსტადაა გაშლილი კლასგარეშე მუშაობა ქართულ ენასა და ლიტერატურაში.

არსებითი ნაკლოვანებებით ხასიათდება კლასის ხელმძღვანელების მუშაობა, არასაკმარისად ტარდება კოლექტიური სვლები და ექსკურსიები, არ ექცევა ჯეროვანი ყურადღება მხატვრული დილასალამოების მომზადება-ჩატარების საქმეს.

ნაკლები ყურადღება ექცევა მოსწავლეთა საყოფაცხოვრებო პირობების შესწავლას. (თ. ქოიავა, გ. ლომთაძე, მ. სამადაშვილი, გ. ბარამიძე).

არსებითი ნაკლოვანებებით ხასიათდება მშობელთა კომიტეტის მუშაობა; არასაკმარისად ტარდება ლექცია-მოხსენებები მშობლებისათვის პედაგოგიურ და ბავშვთა ტრაგმატიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხებზე, არადამაკმაყოფილებელია მშობელთა კომიტეტის მონაწილეობა კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობაში, „მოსწავლეთა წესების“ შესრულებაზე მეთვალყურეობაში, ბავშვთა უმეოვალყურეობის წინააღმდეგ ბრძოლაში.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. სკოლის ხელმძღვანელობამ:

ა) გააძლიეროს ხელმძღვანელობა და კონტროლი მასწავლებ-
ლების მუშაობაზე და მიაღწიოს ცალკეული საგნების სწავლებაში
შემჩნეულ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრას და სწავლების მკვეთრად
გაუმჯობესებას;

ბ) სისტემატურად მოისმინოს მასწავლებელთა, განსაკუთრე-
ბით მანქანათმცოდნეობისა და ელექტროტექნიკის პრაქტიკულების
გავეთილები და გააძლიეროს მასწავლებლებისადმი მეთოდური
დაბმარება;

გ) გადამჭრელი ზომები მიიღოს ფიზიკისა და ბიოლოგიის
კაბინეტების საჭირო ხელსაწყოებითა და პრეპარატებით შესავსე-
ბად, ისტორიული და გეოგრაფიული რუკების შესაძენად;

დ) მოსწავლეთა მტკიცე კოლექტივის შექმნით, თანმიმდევ-
რულ პედაგოგიურ ღონისძიებათა გატარებით უზრუნველყოს მოს-
წავლეთა შორის შეგნებული დისკიპლინის განმტკიცება;

ე) ბოლო მოულოს სასკოლო დოკუმენტების წარმოებისადმი
ფორმალურ დამოყიდებულებას, მოაწესრიგოს საკლასო ეურნალე-
ბის წარმოება, მასწავლებელთა და მოსწავლეთა პირადი საქმეები;

ვ) გააძლიეროს საგნობრივ-მეთოდური კომისიებისადმი ხელ-
მძღვანელობა და მიაღწიოს მათი მუშაობის არსებითად გარდა-
ქმნას;

2. მასწავლებლებმა: სისტემატურად იმუშაონ თავიანთი პედა-
გოგიური კვალიფიკაციის ასამაღლებლად, გულმოდგინედ მოამზა-
ღონ ყოველი გავეთილი, მტკიცედ დანერგონ სწავლებაში თვალ-
საჩინოება, არ დაუშვას წერითი ნამუშევრების დაუდევრად გასწო-
რება, ზეპირსიტყვიერი სწავლებაა.

3. რუსული ენის სუსტი ცოდნის გამო მასწავლებელ ნ. ქო-
იავას ჩამოერთვას რუსული ენის გაკვეთილები.

4. საკლასო ეურნალების მოუვლელობისა და მოსწავლეთა
მშობლებთან არასათანადო მუშაობისათვის მიეთითოთ კლასის
ხელმძღვანელებს: გ. ლომთაძეს (V^2 კლ.), გ. ბარამიძეს (X^2 კლ.),
თ. მუჩიაშვილს (V^2 კლ.), თ. ქოიავას (III^2 კლ.).

5. დამუშავებული გაკვეთილების თემების საკლასო ეურნალში
სისტემატურად შეუტანლობისათვის გაფრთხილებულ იქნან მასწავ-

ლებლები: ნ. კობერიძე, ა. მაისურაძე, ბ. უორუოლიანი, ვ. გურუა
რელი.

6. მიეთითოთ: ქართული ენისა და ლიტერატურის უფროსობა-
რივ-მეთოდური კომისიის თავმჯდომარეს შ. გიგაშვილს, მათემატი-
კის საგნობრივ-მეთოდური კომისიის თავმჯდომარეს გ. ოქრუა-
შვილს და ფიზიკის საგნობრივ-მეთოდური კომისიის თავმჯდომა-
რეს შ. აბაიშვილს სუსტი მუშაობისათვის; მათემატიკის მასწავ-
ლებლებს გ. მამალაძეს, თ. დოლიძეს — გაკვეთილებისათვის მოუმ-
ზადებლობისა და წერითი ნამუშევრების უგულისყუროდ გასწორე-
ბის გამო, მასწავლებლებს ლონგურაშვილს, ე. გვაზაგას — საკონტ-
როლო წერითი ნამუშევრების უგულისყუროდ გასწორებისათვის,
მასწავლებელ გ. მღივნიშვილს — გავლილი მასალის გაუმეორებლო-
ბისა და მასალის აღმზრდელობითი მიზნებისათვის გამოუყენებლო-
ბისათვის, მასწავლებელ ნ. ქვათაძეს — ფიზიკის გაკვეთილების ცდე-
ბის გარეშე ჩიტარებისათვის, მასწავლებელ ე. გულისაშვილს —
თვალსაჩინოების გამოუყენებლობისათვის.

7. სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობაზე სუსტი ხელმძღვანე-
ლობისა და კონტროლისათვის მიეთითოთ სასწავლო ნაწილის გამ-
გებს ამხ. ამხ. ი. ხელაიას და ს. კაშიას.

8. ქ. თბილისისა (ამხ. თ. მათიაშვილი) და კალინინის სახე-
ლობის რაიონის განათლების განყოფილებებმა (ამხ. ეკ. ლებანიძე)
გააძლიერონ ხელმძღვანელობა და კონტროლი სკოლის მუშაობაზე.

9. ქ. თბილისის განათლების განყოფილების გამგემ ამხ. თ.
მათიაშვილმა სკოლის დირექციასთან ერთად გადასინჯოს სტალი-
ნის სახელობის თბილისის პირველი საშუალო სკოლის მასწავლე-
ბელთა კადრების შემადგენლობა და გაატაროს საჭირო ლონისძიე-
ბანი ამ შემადგენლობის გაუმჯობესებისათვის.

10. მიღებულ იქნას ცნობად, რომ სკოლის სასწავლო-აღმზრ-
დელობით მუშაობაში შემჩნეულ ნაკლოვანებათა გამო სკოლის დი-
რექტორი ამხ. ნ. კიკვაძე გაფრთხილებულია ხელმძღვანელი ორ-
განოების მიერ.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი

გ. ნ. ჯიბლაძე

ბ რ ძ ა ნ ი ბ ა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

№ 564

1959 წლის 8 ივნისი

სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების მუშაობის
შემოწმების შედეგების შესახებ

საქართველოს ალკე ცენტრალური კომიტეტის მიერ ჩატარებული შემოწმებით დადასტურდა, რომ სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების მუშაობაში ჯერ კიდევ აქეს ადგილი სერიოზულ ნაკლოვანებებს. სათანადო ყურადღება არ ექცევა ბავშვთა შორის აღმზრდელობით მუშაობას. ზოგიერთი აღმზრდელი ვერ უნდობავს ბავშვებს დამოუკიდებელი მუშაობის და კულტურული ქცევის ჩვევებს. აღსაზრდელების საგრძნობი ნაწილი აკადემიურად ჩამორჩება და უხეშად არღვევს დისკიპლინას (გუმათის სკოლა-ინტერნატი, კოჯრის მე-6 საბავშვო სახლი).

ზოგ საბავშვო სახლსა და სკოლა-ინტერნატში უზრუნველყოფილი არ არის აღსაზრდელთა ნორმალური ცხოვრებისათვის საჭირო პირობები. გუმათის სკოლა-ინტერნატში კეთილმოუწყობელია საცხოვრებელი ოთახები და კარ-მიდამო. გეგეშეკორის საბავშვო სახლი განიცდის მაგარი ინვენტარის ნაკლებობას.

კოჯრის საბავშვო სახლებსა და სკოლა-ინტერნატში მოუგვარებელია აბანოს, პირსაბანის და სამრეცხაოს ნორმალური მუშაობა.

ქურთის საბავშვო სახლის აღსაზრდელებს დირექტორი ე. ჯაბიევა (დაბალი ხარისხის ტანსაცმელი აცვიათ, ამ მხრივ ცუდი მდგომარეობაა გეგეშეკორის საბავშვო სახლშიც (დირექტორი მ. მამარდაშვილი).

კოჯრის მე-6 საბავშვო სახლში ჯეროვანი ყურადღება არ ექ-

ცეკვა აღსაჩრდელებში პირადი ჰიგიენის დანერგვის, აქ ხშირად ირღვევა სანიტარულ-ჰიგიენური რეეიმის წესები, მოუღობაებია, კეთილმოუწყობელია სამეცადინო ოთახები, იზოლატორი, ნაწილი ლოგინისა და საწოლებისა უვარვისია. 17 აპრილს 100 ბავშვის მიერ სადილის მიღების შემდეგ სამზარეულოში გადანახული და გაუცემელი აღმოჩნდა კერძი. სკოლა-ინტერნატები და საბავშვო სახლები ბავშვთა კვებისათვის ნაკლებად ლებულობენ ბოსტნეულს, ხილს, თევზეულს, კვერცხს და სხვა.

ზოგიერთ საბავშვო სახლში სათანადო ყურადღებას არ აქცევენ შრომითი აღზრდისათვის საჭირო პირობების შექმნას. სრულიად არა აქვს სახელოსნო კოჯრის მესამე საბავშვო სახლს, ხოლო ქურთისა და ეწერის საბავშვო სახლების სახელოსნოები მინიმალურად ვერ აკმაყოფილებენ მოთხოვნილებას.

საბავშვო სახლები და სკოლა-ინტერნატები იშვიათად აწყობენ საწარმოო ექსკურსიებს, შეხვედრებს წარმოების, სოფლის მეურნეობის ნოვატორებთან. საკმაო ყურადღებას არ აქცევენ აღსაჩრდელთა შორის საწრეო ტექნიკური და ნატურალისტური მუშაობის გაშლას.

ჯერ კიდევ არა აქვთ მიწის ნაკვეთები ბარისახოსა და განთიადის სკოლა-ინტერნატებს, ხოლო კოჯრის სკოლა-ინტერნატისათვის გამოყოფილი მიწის ნაკვეთი მეტად მწირია.

ზოგიერთ საბავშვო სახლსა და სკოლა-ინტერნატში თვითდინებაზეა მიშვებული პიონერული რაზმეულების მუშაობა, ვანსაკუთრებით ცუდი მდგომარეობაა კოჯრის მესამე და მეექვსე საბავშვო სახლებში. უფროსმა პიონერხელმძღვანელებმა ბ. ბეჭუაშვილმა და ა. ექელიამ თავიანთ საქმიანობას საფუძვლად არ დაუდვეს საქ. ალექს ცენტრალური კომიტეტის II პლენუმის დადგენილება „საფეხურების“ მიხედვით ნორჩ პიონერთა მუშაობის ორგანიზაციის შესახებ. ისინი არ იჩენს ინიციატივას, ყურადღებას არ აქცევენ მოსწავლეთა ესთეტიკურსა და ინტერნაციონალურ აღზრდას, მონაწილეობას არ იღებენ რესპუბლიკურ ღონისძიებებში, გამოფენებში, კონკურსებში და სხვა. მესამე საბავშვო სახლის უფროსმა პიონერხელმძღვანელმა ბ. ბეჭუაშვილმა ნორჩი პიონერის „საფეხურების“ მთავარი მოთხოვნებიც არ იცის. ამასთან იგი უხეშად არ-ცეკვას შრომის დისკიპლინას.

ასევე სუსტად არის დაყენებული პიონერული მუშაობა გუმა-თის და ბათუმის სკოლა-ინტერნატებში.

სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების დირექტორე-

ბი, სასწავლო-სააღმზრდელო ნაშილის გამგეები და აღმზრდელ-მა-
სწავლებლები საჭირო დახმარებას ვერ უწევენ პიონერხელმძღვანელობის
ვანელებსა და კომკავშირის ორგანიზაციებს, პედაგოგიური საბჭოს
სხდომებზე იშვიათად იხილავენ მათი მუშაობის საკითხებს.

განათლების ადგილობრივი ორგანოები სათანადოდ ვერ ხელ-
მძღვანელობენ სკოლა-ინტერნატებსა და საბავშვო სახლებს. არ
არის ჩაბმული საზოგადოების ფართო წრეები აღსაზრდელთა უკეთ
მოვლა-პატრონობის ორგანიზაციაში, სრულიად უმოქმედობას იჩე-
ნენ მზრუნველთა საბჭოები.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების დირექ-
ტორებმა:

ა) უზრუნველყონ აღსაზრდელებისათვის სწავლისა და ცხოვ-
რების ნორმალური პირობების შექმნა;

ბ) გაატარონ საჭირო ღონისძიებანი საბავშვო სახლებისა და
სკოლა-ინტერნატების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცე-
ბისა და სასწავლო სახელოსნოებისა და კაბინეტ-ლაბორატორიების
შექსებისათვის;

გ) მეტი ყურადღება მიაქციონ ბავშვთა ფიზიკურ, ესთეტიკურ
და ინტერნაციონალურ აღზრდას, საზოგადოებრივ-სასარგებლო
შრომაში აღსაზრდელთა ჩაბმას, პრაქტიკული ცხოვრებისათვის მათ
მომზადებას;

დ) ყოველმხრივ შეუწყონ ხელი ბავშვთა ინიციატივის, თვით-
შემოქმედების შემდგომ განვითარებას, პიონერებთან მუშაობის-
მრავალნაირი ფორმებისა და მეთოდების გამოყენებით მიაღწიონ
პიონერული რაზმეულების, საბჭოების, ბავშვთა საბჭოების, ოქტომ-
ბრელთა ჯგუფებისა და რაზმის ხელმძღვანელთა ორგანიზატორუ-
ლი და აღმზრდელობითი როლის ამაღლებას;

ე) უზრუნველყონ შენობა-ნაგებობათა კაბინეტალური რემონ-
ტის მაღალხარისხოვნად ჩატარება და ახალი სასწავლო წლისათვის
დროულად მომზადება;

ვ) ყოველდღიური კონტროლითა და ხელმძღვანელობით უზ-
რუნველყონ აღსაზრდელთა მოვლა-პატრონობის საქმის სათანადო
სიმაღლეზე დაყენება.

2. მიღებულ იქნას მხედველობაში, რომ კოჯრის მე-6-ე სა-
ბავშვო სახლის დირექტორი ამხ. მ. თხილაიშვილი ამ თანამდებო-
ბაზე მუშაობს 1959 წლის თებერვლიდან. ამ ხნის მანძილზე მან
ვერ უზრუნველყონ საბავშვო სახლის მუშაობაში არსებული ნაკლ-

ვანებების გამოსწორება, ამიტომ გაფრთხილებულ იქნას ამნიშვნელობის თხოვა და დაევალოს საბავშვო სახლის მუშაობაში და მათ მიზანი ბული სერიოზული ნაკლოვანებების გამოსწორება.

3. გეგეჭკორისა და ქურთის საბავშვო სახლის ღირექტორებმა (ამს. ამს. მ. მამარდაშვილი და ა. ჯაბიევი) უზრუნველყონ აღსაზრდელები რბილი და მაგარი ინვენტარით.

4. მიღებულ იქნას ცნობად, რომ კოჯრის მე-6 საბავშვო სახლის მზარეული ე. მირველოვა განთავისუფლებულია სამუშაოდან.

5. სკოლების სამმართველომ და საბავშვო სახლების, სპეციალურებისა და სკოლამდელ დაწესებულებათა განყოფილებამ (ამს. ამს. გ. საყვარელიძე და ვ. ჩინჩალაძე) თვალყური აღევნონ ამ ბრძანების შესრულებას.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1959 წლის 5 ივნისის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი

გ. ნ. ჯიბლაძე

3 0 6 2 3 6 0

<p>1. ბრძანება № 455—მშობელთა მზრუნველობის გარეშე დარჩენილ ბავშვთა მდგომარეობის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ . . . .</p> <p>2. ბრძანება № 479—ბროჭულას სკოლა-ინტერნატში შექმნილი მდგომარეობის შესახებ . . . . .</p> <p>3. ბრძანება № 480—ვანისა და სამტრედის რაიონების განათლე- ბის განყოფილებებისა და სკოლების მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ . . . . .</p> <p>4. ბრძანება № 494—1959 წლის 4 თვის კაპიტალური მშენებლო- ბის გეგმის შესრულების მდგომარეობის შესახებ . . . . .</p> <p>5. ბრძანება № 499—რესპუბლიკის სკოლებში აღმზრდელობითი მუშაობის მდგომარეობისა და მისი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ . . . .</p> <p>6. ბრძანება № 500 — მარნეულის რაიონის წერაქვის საშუალო სკოლის მუშაობის შესახებ . . . . .</p> <p>7. Приказ № 518—О неправильном представлении выпускника Акауртской средней школы Болниеского района Авды Сулейманова к награждению медалью . . . . .</p> <p>7. დადგენილება ცენტრებასთან სკოლის კავშირის განმტკიცები- სა და სახალხო განათლების სისტემის შემდგომი განვითარების საქმეში ზუგდიდის რაიონის განათლების განყოფილებასა და პროფგავშირის რა- იონის მიერ ჩატარებული მუშაობის შესახებ . . . . .</p> <p>9. დადგენილება ახალი, 1959 — 1960 სასწავლო წლისათვის სკო- ლებისა და საბავშვო დაწესებულებების საუკეთესოდ მომზადებისათვის სოციალისტური შეჯიბრების გაშლის შესახებ . . . . .</p> <p>10. ბრძანება № 544—გორისა და ხაშურის რაიონების დაწყებით სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ . . . . .</p> <p>11. ბრძანება № 555—სკოლებში დისციპლინის განმტკიცების ღო- ნისძიებათა თაობაზე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1956 წლის 2 მარტის № 195 ბრძანების შესრულების შემოწმების შედეგების შესახებ გორის რაიონის ატენის, ტირძნისის, ხელთუბნისა და ხაშურის რაიონის ალისა და ქვიშეთის საშუალო სკოლებში . . . . .</p> <p>12. ბრძანება № 561—სტალინის სახელობის თბილისის პირველ სა- შუალო სკოლაში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემოწმების შე- დეგების შესახებ . . . . .</p> <p>13. ბრძანება № 564 — სკოლა-ინტერნატშისა და საბავშვო სა- ხლების მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ . . . . .</p>	<p>3</p> <p>5</p> <p>8</p> <p>19</p> <p>23</p> <p>30</p> <p>33</p> <p>35</p> <p>41</p> <p>43</p> <p>49</p> <p>54</p> <p>59</p>
--	--